

Tisvildent

november-december 2021

årgang 29 nr. 6 • løssalg kr. 20

Helene Muff Guldsmed

MODERNE OG SPÆNDENDE GULDSMED
I HELSINGE MED EGET VÆRKSTED

KIG IND I
BUTIK OG
VÆRKSTED

FULDT Udstyret smykkeværksted.
Vi designer eller udfører specielle opgaver
efter dine idéer. Nænsom og holdbar reparation af
smykker. Professionel, grundig og
personlig betjening

Vestergade 21 | 3200 Helsingør | 2521 1206
info@helenemuff.com | www.helenemuff.com
Se hjemmesiden for åbningstider.

Bruger du dit fritidshus nok?

Få et **gratis** Salgstjek
- så ved du hvad dit fritidshus er værd

Tlf: 48 70 84 12

Tisvildeleje

Hovedgaden 46 • 3320 Tisvildeleje • e-mail: 330@edc.dk

KØD snedkeren

Pølsemejerivarer er fremstillet
med kærlig hånd, i eget pølsemejeri
Dansk kød * Dyrevelfærd * Kød kvalitet

Alt til ovn, pande, grill, og lækre færdigretter!

Grundet Corona kan vores åbningstider variere!
Se vores hjemmeside www.koedsnedkeren.dk
for opdaterede åbningstider

KØD
snedkeren

Farvergårdsvej 14 • Ørby • 3210 Vejby • 48718785
butik@koedsnedkeren.dk • www.koedsnedkeren.dk

Stubfræsning

- Er du træt af Stubben **Gratis tilbud**
I din plæne.
- Skal du have plantet **4050 5240**
hvor træet stod.
- Fræsning af hække og
Stubbe.

TØMRERMESTER
FRYDENBERG
TISVILDELEJE

Døre & vinduer
Om- & tilbygning
Sommerhuse & Tag
Alt Tømmer &
Snedkerarbejde
Forhandler af
Outtrup vinduer & døre

TLF 40 83 73 10

SE MERE PÅ FRYDENBERG.NU

Tisvilde Tæk

Stråtag med **byg garanti**

Medlem af
Dansk Tækkemandslaug

Claus Alstrup
TisvildeTæk.dk • Tlf. 21703396

Vintertid

Efterårsferien er i fuld gang, og der er igen relativt mange mennesker i byen. Denne gang særlig mange børnefamilier, og det skaber en helt anden stemning end de hektiske sommer måneder, hvor det meste er præget af fest og farver og høj musik. Det er en rigtig børneferie, måske netop fordi børnefamilier ynder at holde ferie denne uge, når børnenes skoler holder lukket. Vi andre af ældre dato tænker nok ikke denne ferie ind, som en, vi ønsker at prioritere.

I Tisvilde blev ferien skudt i gang af et super flot arrangement: Kultur natten med rigtig mange spændende tiltag og mange besøgende. Der er et par øjenvindnebetretninger i bladet til jer, der ikke nåede at opleve det.

Men lige om lidt er det november. I mit univers en af de mest triste måneder på året. Man kunne naturligvis som havejer vælge at tage den positive hat på og sige: Nu ligger haven i dvale, ingen græsslåning, ingen lugning, masser af tid til andre ting – men udendørslivet er jo netop en stor del af grunden til, at vi bor hvor vi bor, så hvad skal vi stille op med al den tid vi får foræret af november?

Om en uges tid skal vi stille vores ure en time tilbage, og så er den for alvor over os: Vintertiden! Et faktum ikke særlig mange bryder sig om.

Dagene bliver korte, mørket omslutter os de fleste af vores vågne timer, og vi går lidt i hi. Men sådan behøver det ikke at være. Byen lever stadig: Åbne restauranter, biografen, købmanden, bageren og mange andre.

De er der stadig, selvom alt er mørkt og en smule trist. Så vi skal alle huske at benytte os af muligheden for at handle lokalt og måske spise ude eller hente lidt takeaway og se en god film i biografen, så vi sikrer en levende by hele året.

På vejen, hvor jeg bor, har vi mulighed for igen at åbne op for spiseaftner efter et år med Corona. Og det er mit indtryk, at alle ser frem til det. Det er altid anderledes at mødes indendørs og privat i de mørke måneder – noget helt andet end sludderen over hækken en sommeraften.

Vi må heller ikke glemme borgermødet, hvor alle har mulighed for at deltage og tiltale hinanden på en ordentlig måde. Tit bliver dialogen pænere, når den ikke foregår på nettet, hvor det er så let bare at trykke "send"!

Det ville være fantastisk, at vi så hinanden i øjnene med alle de forskellige holdninger, vi har til vores by, og at vi sammen kunne nå til en eller anden form for enighed, så vi slipper for den tilbagevendende diskussion om uge 29 for eksempel?

Vi skal også huske at stemme til kommunevalget. det er forpligtende og vigtigt, for så er vi alle en del af den beslutning, der bliver truffet, og det er demokrati.

Håber, at I alle får en dejlig november/december måned med masser af lyskæder og hygge med familien.

Vh Karina

INFORMATION

Forsidefoto

Susanne Borup: Diset høstmorgen.

TisvildeNyt

Udgives af Foreningen TisvildeNyt
CVR-nummer: 32747736

Redaktør

Karina Thor
tisvildenyt@gmail.com
telefon 6167 7941

Redaktion

Søren Carlsen, formand
Jørgen Larsen, kasserer
Anette Hertz
Susanne Borup
Eskil Borup

Grafiker

Rasmus Pape
rasmuspape@gmail.com

Oplag dette nummer

2000 eksemplarer

Elektronisk

Bladet kan ses på
www.tisvilde.dk

annoncer

Søren Carlsen
telefon 5192 5572
sca@dethulehus.dk

Priser ekskl. moms:

1/1 side 2.000 kr.
1/2 side 1.200 kr.
1/4 side 600 kr.
1/8 side 300 kr.

Adresseændringer

Søren Carlsen
telefon 5192 5572
sca@dethulehus.dk

Næste deadline

Artikler til næste nummer
sendes til redaktøren på
tisvildenyt@gmail.com
senest 27. november.

Næste nummer

Omdeles senest 9. januar
til fastboende i 3220 Tisvildeleje
og enkelte distrikter i
3210 og 3300.
Uden for disse områder
leveres bladet til Post Nord
i uge 52 til videre befordring.
Bladet kan desuden købes
hos købmand Thomas.

Svanemærket tryksag

Lasertryk – 5041 0826

Løsning på opgaven i nr. 5

Lokalgeografisk Gætteleg Fotos: Susanne Borup

I TisvildeNyts september/oktober-nummer havde bladets fotograf skåret et lille stykke ud af taget på Tisvildeleje Station, og det store billede, som vi bringer her, viser motivet i sin helhed.

Seks TisvildeNyt-læsere har haft øjnene med sig og har fundet ud af (eller vidst), hvor udsnittet kom fra. Vi trak lod blandt de seks tilsendte, rigtige løsninger fra TisvildeNyts nr. 5, og vinderen af den gode flaske rødvin blev denne gang:

Christian Holm fra Julsgaardsvej

Og til højre på denne side kommer endnu et billed-udsnit at muntre sig med. Denne gang har vores fotograf gjort billedudsnittet smalt for at gøre det lidt sværere!! Vi siger endnu engang:

Hvor i 3220 er dette foto-udsnit taget? →

TisvildeNyts læsere har hele november til at finde ud af, hvor vi har været, for vi skal først have svaret senest den 1. december kl. 24. Send det til adressen best@os.dk og husk at tilføje jeres navn og adresse. Blandt de indsendte rigtige svar vil vi trække lod om en "god flaske rødvin fra vores lokale købmand". Vinderen får besked, og navnet vil blive bragt i TisvildeNyts januar-nummer.

GLASPUSTERI

Arresø Glashytte
Nyvej 18
DK 3220 Tisvildeleje
Tlf. 48 70 83 40
Galleri og værksted
Lørdag og Søndag 11-16

TISVILDELEJE

Din lokale privatsygepleje

CURANT PRIVAT
TID TIL OMSØR

Hos os kender du altid din sygeplejerske.
Vi tilbyder hjælp hele døgnet.
Få en uforpligtende samtale og hør mere om
hvad vi kan gøre for jer.

- Privatsygepleje til alle typer af plej opgaver
- Demensafstning i hjemmet
- Lindrende pleje af døende i eget hjem

Kontakt os:

Pernille Kromann Sams, indehaver

Telefon: 2987 6090

Mail: info@curantprivat.dk

Webadresse: www.curantprivat.dk

PIBE MØLLE VIN & OST

KOM HEN I BUTIKKEN OG SMAG JULEOSTEN 2020.
PIBE MØLLE ØNSKER EN GLÆDELIG JUL.

WWW.PIBEMOELLE.DK

/PIBEMOLLE

Vejby-Tibirke Selskabet

Fotos fra generalforsamlingen: Birthe Taaning Nystrøm

Generalforsamling i Vejby-Tibirke Selskabet

Alt tyder på, at verden – og Vejby-Tibirke Selskabet – er på vej til at kunne leve på nogenlunde normale tilstande, hvor det, vi har planlagt, også kan gennemføres. Det fik bestyrelsen og 75 af Selskabets medlemmer at mærke, da Selskabet havde indkaldt til **generalforsamling søndag d. 10. oktober 2021 kl. 10.00 på Helenecentret i Tisvildeleje**. Centret havde fået besked på at sætte 100 stole frem; men ingen vidste, om der kom 10-12 medlemmer eller om vi havde sat nok stole frem.

På mange måder var det en anderledes generalforsamling, idet den både dækkede året 2019 og 2020 med hensyn til beretninger og regnskaber, men også budgetterne for årene 2021 og 2020. Selskabets formand, **Chr. Friis**, var kommet nok så alvorligt på arbejde inden generalforsamlingen, idet foreningens kasserer, **Kjeld Pedersen**, var ramt af sygdom og havde – nødvendigt – måttet melde forfald. Det samme havde vores gode og trofaste dirigent, **Henning Walmar**, også meddelt, da han havde været usikker på, om han kunne være til stede på dagen.

Men generalforsamlingen forløb alligevel godt, da **Stig Hoffmeyer** med det samme havde sagt ”ja” til at være dirigent, når vi nu skulle finde en ny. Stig Hoffmeyer havde forberedt sig godt og havde endda skrevet en form for ”drejebog”, som både dirigent og formand kunne anvende undervejs i forløbet.

Beretninger, regnskaber og budgetter blev fremlagt og blev punkt for punkt godkendt. Først da medlemmerne havde mulighed for at komme til orde, blev der liv i salen.

Dirigenten og formanden.

Pia Schøll Sievert fortalte forsamlingen, at hun og hendes mand, **Chr. Sievert**, havde fremsendt et brev, hvor de opfordrede Vejby-Tibirke Selskabet til at være med til at etablere et Nordsjællands Kunsthús i den fine bygning, Skjoldborg, i Frederiksværk. Skiftende udstillinger med kunstnere, der har haft eller har tilknytning til vores område skulle være et gennemgående kendetegn for museet.

Selskabets bestyrelse havde drøftet henvendelsen og havde svaret nej til at deltage i dette projekt i Halsnæs kommune.

Efterfølgende fremkom et par indlæg, der håbede på, at der var frivillige, der ville påtage sig, at der kunne skabes forsamlingssteder i Tisvilde, hvor kulturarrangementer og kunststillinger kunne udfolde sig. Chr. Friis ønskede, at nye, yngre kræfter ville blive valgt ind i bestyrelsen i V-T S, hvor de kunne være med til at fremme de foreslåede projekter.

Inge Læbo blev genvalgt til bestyrelsen, men **Jette Foss** valgte at træde ud. Jette havde været bestyrelsesmedlem siden 2008, så formanden takkede Jette Foss for indsatsen i de mange år.

Jon Askaa blev nyvalgt revisor og **Kai Nielsen** meldte sig som revisorsuppleant.

Under eventuelt fortalte Svend Frandsen om det nye, omfattende kulturprojekt i Tisvilde: Kulturnat Tisvilde... og så kom billedhugger Gerda Thune Andersen til efter en kort pause.

Gerda Thune indtog forsamlingen

Vejby-Tibirke Selskabet har tradition for at få nogle foredragsholdere til at komme og fortælle om deres liv og engagementer. Vi har haft Georg Metz, Viggo Benzon, Malene Schwartz m.m. For to år kom fhv. statsminister Poul Nyrop Rasmussen og berettede om sin barndom og ungdom i Esbjerg; men også om sin tilknytning til Tisvilde, som han fik den gang, han giftede sig med Lone Dybkær, der desværre ikke er her mere.

Billedhuggeren GERDA THUNE ANDERSEN havde derfor noget at leve op til... og det gjorde hun lige med det samme, da folk efter pausen stod og snakkede i grupper hist og pist: "Sæt jer ned" smældede Gerdas stemme gennem salen... og meget hurtigt kom medlemmerne på plads.

Derefter fortalte Gerda Thune om sit liv, der i høj grad har været præget af skiftende opholdssteder i Danmark, men også mange andre steder rundt om i verden f.eks. Sverige, Mocambique, Laos m.m. Overalt har hun gået helhjetet ind i mødet med de forskellige landes kulturer og er blevet inspireret af dem. Nordjylland har tidligere været stedet, hvor hun udfoldede sig som billedhugger. I Hjørring, Vrå og Skagen kan man se hendes kunst; men den kan man også møde i København og i mange af de større provinshovedstæder.

Nu mangler bare Gribskov Kommune at få købt nogle værker af hende – f.eks. den Dome, som Gerda har udlånt til Kulturhavnen i Gilleleje. Igennem alle årene har hun haft den nu forhenværende skovrider, Nils Kjølens, som sin mand og livsledsager. De bor nu på 22. år I "Kjædemosehuset", hvor kunstnerparret Marie og Wictor Haagen-Müller boede.

Alt det og meget mere fortalte Gerda med stor entusiasme og ligefremt sprogbug til forsamlingens fornøjelse.

Respekt, Gerda!... som en rocker ville udtrykke sig.

Chr. Friis, formand for V-T S

Gerda Thune fortæller.

SVANECENTRET - Spirituelt Center for Meditation og Undervisning

Spirituelle Udviklingskurser på den Hellige Græske Ø Patmos
14 dage i april, juli og september i "A Course in Miracles".
Retræte ophold på Patmos med Behandling og Rekreation.

Børnebehandling. Samtale. Massage. Kranio Sakral Terapi.
Myro Reflex Terapi. Kinesisk Akupunktur.
Grupper og individuelle sessioner. Ring og hør.

SVANECENTRET

v/ Pernille Kondo • www.svanecentret.dk
Tisvilde Bygade 14 • 3220 Tisvildeleje
svanecentret@mail.dk eller
Tlf. 5134 1896 / SMS 8 - 9 hverdage

Tisvilde Lokalråd

INDKALDELSE TIL ORDINÆRT BORGERMØDE

Tisvilde Lokalråd indkalder til ordinært borgermøde i Tisvilde idrætshus **søndag d. 30. januar 2021 kl. 10.** Vi inviterer til morgenmad, kaffe og the.

Kl. 10:30

Generalforsamlingen starter.

Dagsorden

- Valg af dirigent.
- Formandens beretning.
- Fremlæggelse af revideret regnskab.
- Forslag til vedtægtsændringer.
- Valg af rådsmedlemmer.
- Valg af suppleanter.
- Valg af revisor og revisorsuppleant.
- Behandling af indkomne forslag.
- Eventuelt.

Ca. kl. 11:30

Her kommer årets spændende indlæg.

Følg med på vores hjemmeside og på facebook:

TISVILDELEJE.DK

FACEBOOK.COM/TISVILDELOKALRAAD

BYENS JULETRÆ TÆNDES DEN 1. SØNDAG I ADVENT D. 28. NOVEMBER KL. 16.00 PÅ BIRKEPLADSEN

Igen i år sørger Tisvilde Lokalråd for et smukt juletræ på Birkepladsen, og traditionen tro bliver juletræet tændt d. 1. søndag i advent, dvs. søndag d. 28. november kl. 16.00. Alle børn og voksne er velkomne på Birkepladsen.

Vi starter med nogle dejlige julesange og naturligvis dans omkring juletræet, og når juletræet er tændt, ankommer julemanden med en sæk fyldt med lækre slikposer til børnene.

Bagefter går vi i samlet flok til Tisvilde Bio, hvor alle børn kan glæde sig til alletiders børnefilm, alt imens de voksne kan hygge sig på Tisvilde Bistro, hvor der sælges kakao, gløgg og æbleskiver til meget rimelige priser.

Tisvilde Lokalråd håber, at rigtig mange vil møde op og være med til at skyde julen i Tisvilde i gang.

Solnedgangs-surfing ved Molen i efterårsferien – Foto: RP.

BYENS
PIZZARIA OG CAFE

RING OG BESTIL PÅ
☎ **48 79 38 86**

VI HOLDER ÅBENT
Mandag - Lørdag 11 - 22
Søndag 12 - 22

Vestergade 9B - 3200 Helsinge
(Ved gadekæret)
www.byenspizza.com

Salon Tisvilde

Solvej 2 • Tisvildeleje • Tlf. 48702141

ORIBE

MASON PEARSON
London England

balance me.
blended with pure essential oils

LEIF NIELSEN A/S
Aut. Elinstallatør
48 70 61 90

ALT I EL, SIKRING & OVERVÅGNING
WWW.LNAS.DK - INFO@LNAS.DK

LEIF NIELSEN A/S • GRØNDYSSEVEJ 11 • 3210 VEJBY
WWW.LNAS.DK • 48 70 61 90 • INFO@LNAS.DK

AUT. EL INSTALLATØR & TØMRER AFD.

Naturlegepladsen inden den blev lukket og indhegnet i sommeren 2020 – Foto: RP

GRUNDEJERFORENINGEN FOR TISVILDE OG OMEGN

Ny bestyrelse

Ved Generalforsamlingen i juli 2021 var vi glade for at møde stor opbakning til foreningen, og det så vi bl.a. på rekruttering af nye bestyrelsesmedlemmer.

Elisabeth Harpøth valgte efter mange års formandskab at trække sig, og det gjorde også Stener Bernvil og Johannes Luef. Vores mangeårig kasserer, Steffen Harpøth, trak sig også yderst velfortjent fra posten. Vi skylder dem mange tak for deres indsats og har fået sagt pænt farvel.

Vi har konstitueret os med nyt formandskab, som deles mellem tidligere Næstformand Bente Hyldahl Fogh og Stig Hoffmeyer, Sven Gad (nyt medlem) som Kasserer og Svend Erik Christensen som Sekretær. Herudover er der følgende nye bestyrelsesmedlemmer: Lars Knudsen, Nicolai Horten, Maja Bøge Chrichton (suppleant).

Flemming West Clausen og suppleant Birgitte Henriques fortsætter (begge var ikke på valg). I alt er vi således 9 medlemmer, der bidrager. Med flere nye kræfter og en god arbejdsdeling er vi opsatte på at arbejde med de mange vigtige emner, som optager vore mere end 360 medlemmer. Men vi vil stadig gerne have flere med – se på hjemmesiden: www.tisvildegrf.dk/medlemskab

Ny hjemmeside og facebookside på vej

Vi er i gang med en modernisering af vores hjemmeside over de næste ca. 10 uger. Vi beklager, at det betyder, at vi pt. ikke har en opdateret hjemmeside og har problemet med at få lagt TisvildeNyt op. Vi arbejder på højtryk og tror på, den nye løsning vil blive mere brugervenlig og muliggøre mere og bedre kommunikation.

Helenekilde

Dialogen med Gribskov Kommune, Naturstyrelsen og de to kystlag fortsætter. Der arbejdes på at opnå enighed om den endelige udformning på Kommunens areal – området øst for rampen. Vi lægger vægt på at sikre publikums adgang og kvalitet indenfor rammerne af en god kyst- og skræntbeskyttelse.

Det er fortsat vores forventning, at de resterende projekter kan færdiggøres etapevis hen over 2022 og 2023. F.eks. vil trappe- og stiadgangen til og fra kildekarplateauet blive udbedret i løbet 2022, ligesom høfderne ud for slutten vil blive forlænget for at skabe en endnu bredere sandstrand.

Der udestår nu færdiggørelse af et samlet ”myndighedsprojekt” for rampen og området øst for rampen, herunder diverse godkendelser i forhold til kystsikring, fredningsforhold, budget m.m.

Naturlegepladsen – et "flytteprojekt"?

Der er mange medlemmer, som spørger til, hvornår Naturlegepladsen kan genåbne. SSI har som følge af fortsat høj forekomst af TBE-flåter i området krævet, at Naturstyrelsen holder Naturlegepladsen lukket.

Vi har taget initiativ til at støtte op om et projekt til en mulig flytning, helst til et område i umiddelbar nærhed, alternativt en helt anden lokation. Vi er i dialog med flere af de oprindelige initiativtagere og ser mulighed for at kunne samle lokal opbakning til et "flytteprojekt". I den forbindelse har vi løbende dialog med Naturstyrelsen, hvis nuværende position er:

"Det er klart, at legepladsen ikke kan fortsætte, hvor den ligger nu med baggrund i TBE – jf bl.a. seneste artikel af lørdag den 2. oktober i Frederiksborg Amtsavis.

Naturstyrelsen er klar over den store betydning, legepladsen har haft for lokalområdet, og vil derfor gerne afsøge mulighederne for en alternativ placering i området udenfor skoven i et samarbejde med kommunen og jer lokale.

Der er rigtig mange begrænsninger i form af Natura2000, par. 3 beskyttelse, strandbeskyttelse etc. Kan en mulig alternativ placering findes og de fornødne tilladelser opnås, vil styrelsen arbejde videre med at forsøge at finde den fornødne finansiering, herunder gennem tilsagn fra jer om at medvirke til at rejse de fornødne midler."

31. oktober 2021 kl. 13: Stærekasser ved Sandflugtsmonumentet skal vedligeholdes. Kom og vær med

Grundejerforeningen har opsat stærekasser i kastanje-træerne for at hjælpe til at bekæmpe minermøl. Hvis det rigtig skal bekæmpes, skal bladene under træerne fjernes i efteråret. Derfor organiserer Grundejerforeningen en lille event, hvor vi har brug for frivillige til at hjælpe naturen på vej og beskytte kastanje-træerne.

Meld dig gerne ved at sende en sms til Bente Hyldahl Fogh, 20308211. Vi sørger for kaffe og vand, og det skal nok blive hyggeligt.

6. oktober 2021: Evalueringssmøde med Gribskov Kommune om sommerens events

Grundejerforeningen sendte efter Sommersol 2021 et "bekymringsbrev" til borgmesteren om begivenhederne i og omkring Hovedgaden. Kommunen har bl.a. på den baggrund iværksat en dialog med Grundejerforeningen, Erhvervsforeningen, Lokalrådet og Tisvildelejerforeningen om tiltag, der fremover skal sikre en mere civiliseret gennemførelse af Musik-i-Lejet. På et møde på rådhuset med formanden for kultur- og fritidsudvalget, Morten Ulrik Jørgensen, havde vi og de andre foreninger lejlighed til at evaluere eventen sammen.

Der var blandt interessenterne stor enighed om, at eventen efterhånden har antaget et uacceptabelt omfang, og at der skulle gøres noget for at begrænse tilstrømningen til et bæredygtigt niveau. Der var også enighed om, at der skal gøres noget ved støj- og luftforureningen, affaldsproblemet og de spiritusbevillingsmæssige aspekter.

Kommunen noterede sig de faldne bemærkninger, og der kommer nu en proces, hvor kommunalbestyrelsen skal drøfte spørgsmålene og komme med løsningsforslag, der tillader MiL fortsat at eksistere, men under mere ordnede forhold.

Grundejerforeningen følger sagen nøje og vil fortsat deltage aktivt i dialogen med kommunen, MiL og de andre organisationer. Vi modtager gerne synspunkter og forslag i vores e-mail-postkasse

Bente Hyldahl Fogh

Foto: P. Lassen Naturfocus

Udsigten fra Liseleje mod Tisvilde Hegn.

Hegnets Venner

Naturnationalpark "HEGNET"?

Arbejdsgruppen HEGNETS VENNER er i aktiv dialog med myndigheder, interessegrupper, forskere og politikere.

HEGNET – af national betydning

I Berlingske Tidende (1. oktober) beskriver professor i biodiversitet på Københavns Universitet, Carsten Rahbek, naturen i Tisvilde Hegn som »af national betydning«. Så kan det vist ikke siges klarere. Det bekræfter Hegnets Venner i vigtigheden af at sikre, at Hegnet gives videre til kommende generationer i mindst samme gode stand som vi modtog det – at beskyttelsen af naturværdierne skal have første prioritet.

En udpegning af HEGNET (Tisvilde Hegn, Asserbo og Liseleje Plantager samt Melby Overdrev) som naturnationalpark (NNP) vil give et solidt grundlag for arbejdet med at nå dette mål. Vi har derfor 2. august 2021 til Miljøministeriet fremsendt et oplæg om, hvorfor og hvordan HEGNET bør udpeges til NNP.

Ja til NNP, nej til hegnet dyrepark

Vi har selvfølgelig fulgt den ofte hidsige debat om NNP, der har handlet om hegn og store græssere mere end om natur og biodiversitet. Vi har en meget enkel tilgang:

Vi siger ja til en NNP, ikke til en dyrepark. Vi går ind for at bevare den åbne skov og for at sikre den fortsatte frie bevægelighed for HEGNET's fire vildtlevende hjortearter. Vi er enige i, at de eksisterende sommergræsningsarealer, hvis natur og biodiversitet kræver det, kan udvides til helårsgræsning med egnet kvæg og lave hegn. Men det er vigtigt, at hverken loven eller lovbestemmelserne stiller krav om høje hegn eller de særlige dyrearter, der kræver høje hegn, f.eks. elgen. Til Berlingske Tidende udtaler miljøministeren tværtimod, at der kan komme til at gå store græssende dyr under hegn, enten store vildthege eller de to træde, vi ser overalt i landbrugslandet, men også at der ikke nødvendigvis kommer hegn alle steder.

Her er det interessant, at Carsten Rahbek mener, det ikke er nødvendigt at hegne store, græssende dyr inde. Der er ikke brug for bison eller elg, og skulle man have dyr under hegn her, ville køer være oplagt.

Fleksible lovrammer

Loven giver meget fleksible rammer for, hvordan den enkelte NNP skal indrettes. Vi er overbevist om, at man ved en intelligent anvendelse af mulighederne i loven kan sikre værdifulde naturområder som HEGNET, hvor naturen og mennesket lever sammen og beriger hinanden.

Vi glæder os foreløbig over, at HEGNET er med på bruttolisten over 23 mulige naturnationalpark områder ud af 298 forslag, og at HEGNET er på WWF's shortlist. Vi arbejder videre for at sikre, at HEGNET bliver et af de 10 områder, der forventes udpeget i december under de forudsætninger, der er skitseret her. HEGNETS VENNER ønsker at bidrage aktivt i dialogen om HEGNET på et faktabaseret, oplyst grundlag.

Stig Hoffmeyer,

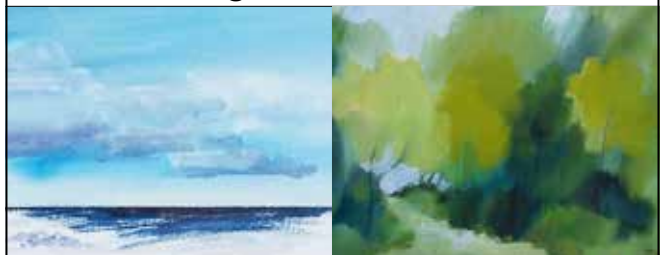
*Grundejerforeningen for
Tisvilde og Omegn*

Peter Baumann,

Tisvildelejerforeningen

Flot udsyn over Asserbo Plantage, hvor Røvehuslinien krydses af Nordhuslinien, der løber fra Liseleje og helt til Tisvilde. ►

Stranden og skoven...

...i olie, akvarel og pastel

Atelier Trine Preisler, Strandbakkevej 4, Tisvildeleje, tlf.22833646
Åbent lørdage kl. 12-15, eller efter aftale. www.trinep-design.dk

Foto: Susanne Borup

Høstmarked på Højskolen

Tisvilde Højskole fejrer årets høst

Efteråret hedder også høst, og høsten hører hjemme i efteråret for mange forbrugstings vedkommende, i hvert de fleste af de forbrugsting, der næres og vokser i jorden og med hjælp af sollyset.

Høstfester, hvor høstens udkomme fejres, er en ældgammel tradition i det meste af verden, og på Tisvilde Højskole har Tisvilde Højskoles Venner i mange år i den sidste uge af september afholdt høstfest og senere på ugen høstmarked. Torsdag i høst-ugen skulle markedet begynde, men vejrguderne havde tilsyneladende bestemt sig for at drille højskolen, for netop denne dag lod de temperaturen falde og de mørke skyer afløse hinanden i hastigt tempo. Da TisvildeNyt var forbi havde regn og blæst sørget for, at stemningen var dalet lidt. Man havde håbet på at kunne servere kaffe og hjemmebag til de mange gæster i haven foran markedet, men det var ikke udevejr, og besøget var ikke, som man havde håbet. Men det ødelagde ikke humøret, for det danske vejr er sådan, og markedets produkter var ligeså fine og smukke i gråvejr.

Grydetøserne

Spiseaften med 'Grydetøserne' i Idrætshuset, Tisvilde den 30. november klokken 18.30

Underholdning: John Kofoed sammen med gruppen "Bluesvild". John har skrevet musik og tekster og står selv for sang og guitar.

Pris pr. person 100 kr. – vin/øl og vand kan købes. Der kan bestilles plads til spiseaften fra mandag den 15. november (tidligst kl. 10) på tlf. 29892564 (Birte). Der kan ikke mailes eller sendes SMS.

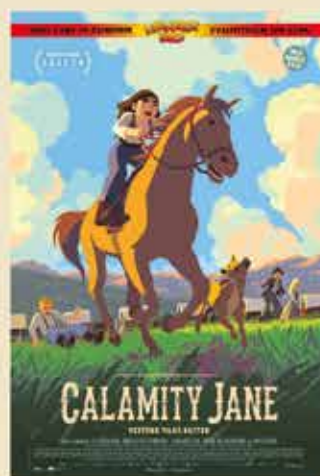
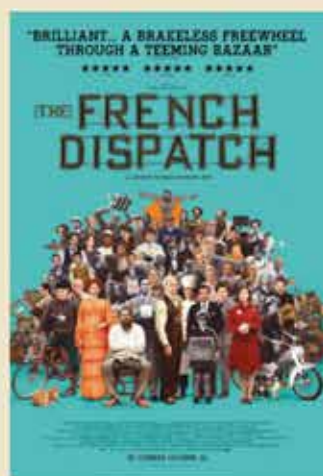
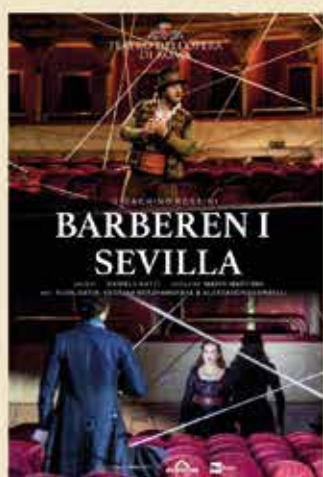
Efter den lange pause glæder Grydetøserne sig til at se jer trofaste gæster – og ikke mindst de nye.

Husk at forny dit medlemskab af Tisvilde Bio's Venner

Tisvilde Bio's Venner bliver løbende orienteret om spændende begivenheder i biografen og bliver ligeledes inviteret til særarangementer kun for medlemmer.

Du kan indbetale ét års medlemskab på **300 kr.** til Tisvilde Bio's Venner på konto: 1551-10670853 eller med **MobilePay** til 95463.

Se hele programmet på tisvilde.dk

Tisvilde Bio & Bistro, Hovedgaden 38, 3220 Tisvildeleje, info@tisvildebio.dk, 4870 9900

Anita på sin egen lille stejleplads – Foto: Susanne Borup.

7 spørgsmål til en Tisvilder

Tisvilde har ganske pludseligt iklædt sig efterårsdragt, og vejrudsigten følger trop og udlover talrige og solide byger i løbet af eftermiddagen. Det får os til at bryde med vores principper for transport ved ærinder inden for Tisvildes grænser. Her bør man jo bruge sine ben til at gå eller cykle med, - men i dag bliver den lille bil kørt frem, selv om der ikke er langt til Vængevej.

Vi skal ud og tale med dette nummers Tisvilder, som ikke er bladets læsere det mindste ukendt. Faktisk behøver man ikke en gang at være TisvildeNyt-læser for at kende hende, vi har en aftale med. Hun og hendes familie er indbegrebet af Tisvildere, så langt tilbage, som øjet og historien rækker, - og heldigvis også den anden vej, fremad mod fremtiden, idet børn og børnebørn netop er flyttet til byen.

Det er selvfølgelig hele byens lokalhistoriske indsamler, mentor, fortæller og fakkelbærer, Anita Olsen, som vi triller ned ad bakken mod Lejet for at besøge.

Anita bor i huset på Vængevej, som hendes farfar, Niels Peder Pedersen, byggede i 1908, da han var 25 år gammel. Hendes oldefar, Hans Pedersen, gift med Margrethe, kaldet Grethe, boede i Ved Stranden 2, et hus som stadig er i familiens eje. I tidligere tider kunne de kigge til hinanden, og Anita fortæller, at når de unge på Vængevej havde lavet rigeligt med middagsmad, så hængte de et hvidt klæde op i vinduet mod havet, som tegn og invitation til de gamle nede i huset Ved Stranden 2.

Men inden Anita begynder at fortælle videre om sin slægt, om fiskeriet og om Tisvildeleje og alt muligt andet, som hun har set og husket i alle sine år på jord, så får vi en tur på ejendommen, hvor en lille stejleplads i midten sender det indre blik baglæns og giver os mulighed for at mindes det erhverv, som tidligere betød alt for de mange familier ”nøre på vort Leje”, - fiskeriet. Anitas familie har altid haft nær tilknytning til det gamle, hæderkronede erhverv, - helt tilbage til stamtræets første kendte, spæde grene i begyndelsen af 1700-tallet, hvor silden kom tilbage, efter at have været borte af ukendte årsager i henved 200 år, så de historiske forudsætninger er så sandelig til stede! Erhvervsfiskeriet på Lejet ophørte endeligt i 1980, og nu er der kun fritidsfiskere tilbage på Lejet, hvor Tisvildeleje Bådelaug holder styr på medlemmernes både. Men alt det med fiskeriet vender vi tilbage til.

Mens vi traver forbi det smukt anlagte blomsterbed og op ad den bakkede græsplæne til matriklens udkigsplads med bænk, så må Anita lige slå fast, at ”Tisvildeleje, det er altså KUN indenfor en geografisk linje fra Majbakken, ned langs hendes egen grund, hen langs bagsiden af husene til Højbohusvej, over Hovedgaden og ned ad stien mellem nr. 84 og 86 til Hulvej som tillige med Hotelbakken og Hans Olriksvej siden gammel tid har kunnet gøre krav på at høre til Lejet, og DET er Tisvildeleje,” understreger Anita. ”Resten er Tisvilde, uanset hvad andre siger.

Det fremgår af matrikelkortenes betegnelser: Tvl for Tisvildeleje og Tv for Tisvilde! Så er det slået fast af én, der bærer historien på sine skuldre og derfor virkelig ved besked, og som kun har skuldertræk og et fnis til overs for "Tisvildeleje Camping" på Rågelejevej og andre, der misbruger navnet i turismens mammonskinnende navn.

Men Anita er ikke den, der dvæler for længe ved den slags, så udsynet fra bakken ud over Kattegat får hurtigt tankerne og snakken til at glide over i andre baner. Begejstringen kender nærmest ingen grænser, når havet når Anitas øjne, og vi tager del i begejstringen, selv om vi næsten er udenbys, da vi kun har boet i Tisvilde siden begyndelsen af 70'erne. Vi peger og spørger, og Anita er absolut ikke karrig med fortællingerne, for det ligger hende dybt på sinde at bevare historien om byen til de kommende mange generationer. Vi føres som skuder i oprørt hav frem og tilbage mellem nutid og fortid og mængder af navne på Lejets beboere, fiskere, deres koner og børn, de fleste for længst borte, men stædigt holdt i live af Anitas indtrængende ønske om at lade dem og deres levede liv vedblive at leve videre som livskraftig erindring for os, der er her endnu, og vores kommende generationer.

Den kolde nordvesten kaster de første regndråber mod os, og vi skal vist indendøre nu. På vej ned kan vi beundre køkkenhaven, som det er lykkedes Anita og Holger at få til at stå ren og radrenset og struttende med porrer, løg, rødbeder, kartofler og persille til at trives i de sandede jorder.

I stuens varme – Foto: Susanne Borup.

Inde i varmen sætter vi os rundt om stuebordet og kigger rundt på en indretning, som rummer mange ting fra den slægt, som Anita nu tager tilløb til at fortælle om. Anitas mand, Holger, plejer at sige, at det er deres museum, hvilket Anita smiler ad og siger, at intet står der, bare fordi det er gammelt, men at hun holder af ting fra forgangne slægter, hvis de er smukke og kan bruges! Og så er det ellers tid til at tage spørgsmålene i rækkefølge, om end vi på forhånd vidste, at denne gang ville de to første nok være en lille smule unødvendige.

1. Hvor kom du fra, inden Tisvilde fik glæde af dig?

Anita har godt nok boet med Holger i Helsingør i mange år, men det betragter vi som et sidespring i forhold til historien, vi nu skal i gang med, og vi vil stadig påstå, at Anita, på trods af ovenstående, har været Tisvilder hele sit liv!

2. Hvad bragte dig til Tisvilde?

Her må vi skride til den lidt uortodokse løsning at sige, at det var hendes far og mor, der bragte hende til Tisvilde, ligesom hendes farmor og farfar bragte hendes far hertil, og hendes oldemor og oldefar bragte hendes bedsteforældre hertil osv. Faktisk går stamtavlen tilbage til omkring 1750 og et par tiptipoldeforældre, men for at begynde et sted, der ikke er alt for langt tilbage i historien, så begynder vi med Anitas farfar, Niels Peder Pedersen, der blev født i 1893.

Da Niels var 7 år, døde hans far, så allerede som 9-årig måtte han ud at tjene. Det var et hårdt liv for en lille faderløs purk, men som årene gik, blev han på et tidspunkt stor nok til at "komme hjem" og begynde at fiske.

Han byggede huset på Vængevej i 1908 og giftede sig med Karen Margrethe. Hun kom fra St. Lyngby Skov, og her fletter Anita ind, at man endelig ikke skal tro, at folk i Tisvildeleje bare giftede sig med hinanden. Der kom meget fremmed blod til, endda fra både Sverige og Norge.

Niels og Margrethe fik sønnen Hjalmar i 1913, som efter konfirmationen kom i slagterlære i Frederiksværk. Men da hans hænder dårligt tålte arbejdet med kødet, så vendte han hjem til Lejet og begyndte at fiske. Og meget á propos fremmed blod, så fik Hjalmar en dag øje på en københavnsk pige, som var i huset hos de landliggere, som havde lejet huset overfor hans fars og mors. Pigen hed Mary, og det møde var kun begyndelsen, for de blev hinandens for resten af livet. Hjalmar og Mary blev gift i 1935, og Mary flyttede ind med sin dyne hos svigerforældrene omtrent samtidig med, at silden meldte sin ankomst, og hendes udkårne tog til Hundested for at fiske sild.

Dengang kom man ikke bare hjem efter arbejde, og desuden er arbejdet som fisker jo ikke et 8 til 16-job. Så københavnske Mary blev ladet alene tilbage og måtte på egen hånd ordne kultursammenstødet med sine Tisvilde-svigerforældre! Men det gik, og Mary blev, og 50 år efter kunne hun fejre guldbryllup med Hjalmar og deres to piger, Brita og Anita.

Udhuset fik en ekstra etage bygget på i 1935, da Mary og Hjalmar skulle giftes, men når hovedhuset lejedes ud om sommeren, så flyttede de gamle ind nederst og de unge flyttede med deres to børn, Brita og Anita, op ovenpå sommeren over. Da farmor døde, blev farfar boende alene i hovedhuset, men 1960 byttede de om, så Anitas farfar nu boede i udhuset, og hendes mor og far flyttede ind i hovedhuset. Men stadig lejedes hovedhuset ud om sommeren og familien flyttede sammen i udhuset. Hver sommer indtil midt i 70'erne fortsatte den praksis, også efter at farfar var død. Men fra 1974 begyndte Anitas mor og far at udleje udhuset, som Holger havde lavet badeværelse i, så det nu med rette kunne kaldes for et anneks.

Vores histories hovedperson, Anita, kom til verden midt i 40'erne, og da hun havde fået alderen til det, gik hun naturligvis Tisvilde Skole, hvor hun de tre første skoleår i 1., lille 2. og store 2. havde frk. Jensen og i de sidste fire var det Ove Holm og lærer Hansen.

Træningen til arbejdslivet begyndte tidligt dengang, og som 12-årig blev Anita "mælkepige" i ferierne i mejeriudsalget på Hovedgaden 88 hos Ellen og Karl. Der skulle cykles ud med mælk, som dengang var i glasflasker. 6 liter foran på cyklen og så lidt i en kurv på baggebæreren, - og så kunne hun gå til hænde for Ellen resten af tiden. Arbejdstiden var fra 5.45 til 19.30. og i påsken, da Anita var 13, fik hun alene ansvaret for at passe forretningen, da Ellen var syg, - "kom op og spørg, hvis der er noget!"

Men det gik godt, og Anita trivedes hos familien og med arbejdet, "det var et festligt sted at være", erindrer hun, "og Ellen og Karl havde det godt sammen, så jeg blev der i 4 år og tjente ind til mit eget konfirmationstøj."

3. Hvad bestiller du i Tisvilde?

Anita blev konfirmeret i 1959, og derefter var det fuldtidsarbejde året rundt. Turen gik til Helsingør med 6-toget og målet var bagerforretningen, der lå i Østergade 24. Der kom nogle år, hvor Anita lærte forskellige erhverv at kende, især husker hun blomsterforretningen Viggo Jørgensen i smøgen over for gadekæret, som var et festligt sted at arbejde.

Undervejs påbegyndte Anita en handelsskoleuddannelse, først på aftenhold på Helsingør Skole og siden på daghold i Hillerød, men der var også tid til at lære en ung mand at kende, som gik på Teknisk Skole i Nygade. Han hed Holger, og ham kunne man holde i hånden, - og om livet, når man sad bagpå hans knallert. "That was the beginning of a beautiful friendship", - og da

Holger kommer ned ad trappen kan man se, at det, der begyndte for 60 år siden, det holder stadig!

Men inden der blev en familie ud af mødet med den unge mand, så var Anita også rundt om Skansebageren i Hillerød, Knud Frydensbergs grønthandel i Hovedgaden, Telefoncentralen på Bygaden 46 og hos Erna Rahbek i Rågeleje som hushjælp. Lønnen i de forskellige jobs var gået fra 150 kroner om måneden til 5,25 i timen, hvilket sammen med Holgers tømrerløn i 1964 var nok til at købe en grund på Bryderupvej af ejendomsmægler (og borgmester) Christian Grønkjær. Holger havde stået i lære og var nu ansat hos tømrermester Frede Sørensen i Ørby, og som udlært og fuld-befaren gik han i sine ledige timer i gang med at bygge hus på grunden inde i Helsingør. Døre og vinduer m.m blev lavet på værkstedet efter fyraften, og en murer hjalp med det, Holger ikke var udlært i. Gennem 1965 og 66 begyndte huset at tage form, og nogenlunde i takt med at Anita og Holger kunne flytte ind, fik Anita arbejde på telefoncentralen i Helsingør, som lå i den bygning, hvor Punkt 1 i dag holder til. Anita arbejdede ekstra på centralen for at være med til at finansiere byggeriet, men den 26. maj 1970 er en dato Anita husker, for den dag "døde det hele på centralen", som blev digitaliseret, og dermed lukkede et erhverv. Inden da havde Anita været forudseende nok til at sende en uopfordret ansøgning til Helsingør Kommune. Hun tilbød sin arbejdskraft som telefondame, som det hed dengang.

Meget naturligt vendte Anita sine skridt derhen, da centralen skulle lukke, og kom til samtale hos kommunaldirektør Aagaard og Grønkjær. Aagaard førte ordet, mens Grønkjær dampede cigar, og da Aagaard var færdig spurgte han Grønkjær, om han havde noget at spørge om. "Jooh, spørg hvornår hun kan begynde", sagde Grønkjær.

Og så var Anita ansat ved kommunens reception som "telefondame", og dermed en del af Helsingør Kommunes rådhus' dengang blot 65 medarbejdere. Anita blev dér i 36 år, indtil kommunesammenlægningen med Græsted-Gilleleje kommune. Sammenlægningen forringede, efter Anitas mening, et fint arbejdsmiljø - og borgmester Grønkjærs bemærkning, som han leverede til Anita ved ansættelsen: "Husk, min pige, at vi er til for borgernes skyld, det er ikke omvendt!", blev efterladt i vejkanten som et minde fra gamle dage.

I 1972 forøgedes familien Olsen med en lille Morten og fem år senere kom lille Rikke til, og mor Anita nedsatte arbejdstiden, mens Holger skiftede hammeren ud med en postcykel og blev post i Helsingør. Dermed fik den lille familie roligere dage, børnene cyklede om morgenen ad stien under Kildevejen ud til Tofteskolen, og så gik mor på arbejde, men var hjemme igen i det selvbyggede hus på Bryderupvej, når børnene kom fra skole.

I slutningen af 1999 døde Anitas far, Hjalmar, og selv om familien i sin Helsingør tid havde været meget og ofte i Tisvildeleje på besøg og på stranden, så var

der alligevel en dragen i Anita efter igen at komme til at bo på Lejet. Holger var ikke så vild med at skulle til at ombygge det gamle hus, ”men jooohh..”, han lod sig lokke, og i januar 2000 blev Anita atter fuldtids Tisvildelejer. Og meget praktisk var sønnen Morten i mellemtiden blevet murer, og senere forelskede datteren Rikke sig i Mark, som var maler, så Holger kom ikke til at stå alene med byggeriet. Så ”hvad bestiller du i Tisvilde?” blev en rundtur med vores hovedperson fra hendes barne- og ungdomstid på Lejet, via en masse flytterier og skiftende arbejdspladser sydpå tilbage til Lejet. Men lur os, om ikke Anita altid i hjertet har været på Lejet?!

4. Hvad får du i øvrigt tiden til at gå med i Tisvilde?

Det er ikke til at sige, hvornår Anita bestemte med sig selv, at der var så meget smukt og spændende i historien om Lejet, at det ikke måtte gå til spilde, men at det tværtimod var vigtigt, at det blev fortalt og bevaret for eftertiden. Det er noget, der er opstået langsomt, så Anita i dag er Tisvildes og Tisvildelejes historiker og historiefortæller, - med omtrent samme funktion som alle andre historiefortællere rundt om i verden. I dag sidder man ikke rundt om bålpladsen, men må søge ned til Anitas populære lokalhistoriske aftener i et fyldt Idrætshus, hvor lokal sang og musik veksler med lysbilleder og fortælling.

Eller man kan spørge på Lokalhistorisk Arkiv, for der sidder Anita én dag om ugen og organiserer historien, så alt bliver gemt forsvarligt til kommende generationer, - og svarer på spørgsmål.

Allerede her er det nok gået op for læseren, at Anita ikke hører til de stillesiddende, - man kan godt blive så småt forpustet af at bare høre om alt det, Anita har sat i gang og været med til i sin elskede by.

Og ovenstående er bare begyndelsen, for allerede mens Anita boede i Helsingør, var der to af Tisvildes aktive kvinder, der lokkede Anita til at beskæftige sig med ”Fisken” og Kildemarkedet. ”Fisken” (eller ”Tisvildeleje går i fisk” som festen på Lejet rettelig hedder) blev afholdt første gang i 1995, hvor Anita bl.a. lokkedes til at sammensætte to hold til travaljer-roningen: ”Fiskerkonerne” og ”Københavnnerfruerne”, begge hold i fuld udklædning, så de kunne leve op til navnene. Senere involverede Anita sig mere i ”Fisken”, såvel organisatorisk som praktisk, for ”Fisken” er uden tvivl og ganske forståeligt det arrangement, der ligger Anitas hjerte nærmest. Det foregår på Lejet, det hylder Lejets gamle erhverv og afholdes på et tidspunkt før turistsæsonen, hvor man kan være nogenlunde sikker på, at festen bliver for Tisvildeleje og Tisvilde med omegn. Og eftersom Lejet er ”rundet af silden”, som Anita udtrykker det, så har Anitas praktiske arbejde i ”Fisken” handlet om at vise silden frem, vise hvor meget forskelligt man kan lave med den og hvor godt det smager. Onsdag inden den lørdag, hvor ”Fisken” løber af stablen, tog Anita til Hundested og købte sild, som hun fragtede hjem og nakkede, stegte, saltede, kogte og lagde i lage, og hun endte med i 2017 at have 11 forskellige slags sild at sælge af, i øvrigt lige siden den spæde begyndelse i selskab med datteren Rikke, for ”uden hendes hjælp i alle årene, var det ikke gået”, smiler Anita.

Anita, Holger og Rikke i sildeboden 2014 – Foto: RP.

Det første år ville Anita selvfølgelig også gerne have sin far med, da han med sin person repræsenterede Lejet som fiskerby. Sammen med Erhardt Henriksen og Erik ("Sæve-Erik") Cornelius ejede han den sidste båd, der hørte hjemme på Lejet, indtil 1978, hvor Hjalmar "gik i land", mens de to andre fortsatte to år til.

Far Hjalmar syntes dengang, at det var lidt for poppet for ham at "vise sig frem" på "Fisken", men i sidste øjeblik drev han alligevel derned og satte sig i et hjørne ved tjærehuset og splejsede reb, og det gjorde han hvert år, indtil han døde i efteråret 1999. Hele familien var sammen om "Fisken", og såvel Holger som svigersøn Mark blev også sat i gang med løst og fast. Da "Fisken" blev sat i søen i 2018, var det imidlertid sidste gang Anita stod for spegesild, bidesild, stegte sild i eddike, kogesild m.m. samt den specielle dram, der hører til. "Det var et kæmpe-arbejde i en lille uge, at rense, skære til, og stege op mod 200 sild, holde dem friske til lørdag, ikke mindst hvis juni slog til med 30 graders varme. Og derefter skulle de jo sælges fra sildeboden, - og jeg bliver jo ikke yngre, så 24 år må være nok", siger Anita, mens hun prøver at lade som om, hun er uberørt af ikke at være med mere.

På Kildemarkedet, som er endnu én af Tisvildes fester med rødder tilbage i tiden, stod Anita for kaffeboden i 15 år sammen med Rikke og fire andre af byens "gæve koner" fra sildeboden.

Bådelauget og Molelauget har det jo været indlysende for Anita at tage stor del i, for selv om Anita ikke kunne starte erhvervsfiskeriet op igen, så kunne det da være smukt, hvis bådene lå på stranden, om end de var noget mindre og kun blev brugt til fritidsfiskeri, og ligeså smukt hvis den delvis ødelagte mole igen blev anvendelig og fin at se på.

Efter at Stenørerevet ud for den store P-plads blev fjernet og knust til brug for vejbelægning, blev sandet ikke ledt ud i havet, men lagde sig i stedet omkring molen, hvor vanddybden blev væsentlig mindre. Tidligere lagde fiskerbådene til ved molen, hvor der var ringe, man kunne fastgøre bådene i, men det er ikke muligt i dag, og da selve molen så langsomt bare lignede en bunke sten, måtte Anita, sammen med tre andre medlemmer af Lauget, i gang med en redningsaktion. Efter ti års arbejde og samarbejde med flere af byens andre foreninger, var hun med til den store dag i 2018, da den smukt restaurerede mole indviedes med taler og musik.

Anita holder tale ved indvielsen af Molen 2018 – Foto: RP.

KERAMIK
UDSTILLING & SALG

Finn Dam Rasmussen, Haredalen 4, Tisvildeleje
Normalt åben daglig 11-17 – eller efter aftale på tlf. 29366854
www.finnkeramik.dk

**TIBIRKE
KUNST**

Eva Müller
Ved Kirken 4
3220 Tisvildeleje

Åben hver lørdag 14-17
samt efter aftale
Tlf: 4870 9121
Mail: eva@tibirkekunst.dk

Anita ser helt bevæget ud ved tanken, men vifter det væk og fortsætter: ”Og nå, ja, så var der jo mine lokalaftener i Idrætshuset, - og mine lokalsider i TisvildeNyt. Og ja, Folkfestivalen fra 2005 til 2012, hvor jeg var med både før, under og efter, - og Holger var også med. Det var en skøn festival!”

Da Anita i 2012 ved ”Fisken” blev udnævnt til Årets Tisvildeborger af Tisvilde Lokalråd, så var det i den grad fortjent!

Her bliver samtalen sat på pause, for timerne går, når Anita fortæller. Det ligger hende på sinde, når vi spørger om noget, så skal vi også have alt det, hun ved. Og det er, som bekendt, ikke så lidt. Og spændende er det at få Lejets historie skåret ud i forståelige bidder, så man næsten kan se, høre og lugte, - næsten som at være der selv.

Men nu er det kaffetid, siger Holger, der er kommet til. Et fad fra Tisvildes egen bager stilles frem, for det ligger også Anita særdeles meget på sinde, at vi skal bruge vores egne butikker og ikke rende til Vejby og Helsingør for at spare 2 kroner i de supermarkeder, som allerede for årtier siden havde hovedæren for at lukke Tisvildes mange butikker med købmænd, skomager, boghandel, slagtere, bagere, grønthandel og manufakturhandel. Mens vi guffer, fortæller Anita så om de mange forretninger, der for længst er blevet til boliger eller spisesteder eller små, pæne forretninger med tøj eller brugskunst.

Navne fra fortiden: Strandbasaren, Joost, Landorf, Aage Olsen, Højbohus, lander på bordet og pirker til vores erindringsbilleder, - eller til nysgerrigheden, hvis det er før vores tid.

Udenfor sænker mørket sig, hjulpet godt på vej af en grå, regnfylt himmel, og vi lægger de sidste tre spørgsmål frem:

5. Hvad synes du, er det bedste ved Tisvilde?

”Ved Tisvilde? Eller ved Tisvildeleje?” griner Anita lumsk, men fortsætter så og trækker som det første sammenholdet i byen frem. ”Det sætter jeg stor pris på”, siger hun, og kommer så til ”naturen, - jeg elsker havet... og skoven. Og jeg må sige, at for mig dør byen ikke, når turisterne er taget hjem!! Der er jo altid mennesker, også uden for turistsæsonen, både på stranden og på molen.” Stationen, købmanden, skolen og børnehaven bliver også trukket frem, og når talen falder på skole og børnehaven, tændes et specielt lys i Anitas øjne, og hun fortæller, at nu da hendes Rikke med sin Mark og børnebørn er flyttet til byen, så er familien igen leveringsdygtig til begge de to institutioner.

6. Hvad synes du, er det værste ved Tisvilde?

Anita trækker en nylig artikel, trykt i Berlingeren, frem, og lyset i øjnene antager en lidt mørkere karakter, da hun meget kontant og skarpt skærer ud, at ”hvis der er noget, der kan irritere mig, så er det alle de bevidende, der kommer med vise råd om, hvordan især

Tisvildeleje skal se ud og være. Ofte er det udenbys folk, der smider om sig med de meninger!!” Hun omtaler noget af indholdet fra artiklen i Berlingeren og slutter med en lille salut: ”man kunne måske først sætte sig ind i, hvordan det står til, inden himmel og jord sættes i bevægelse!!”

7. Hvad er dit største ønske for Tisvilde?

”Mit største ønske går til vores politikere, som jeg håber vil tage vare på, at der ikke bliver solgt flere helårshuse, som efterfølgende bliver brugt til sommerboliger. Ikke flere sorte vinduer ned gennem Hovedgaden! Bopælspligten skal overholdes! Man tager ikke længere ud for at undersøge, om folk nu også overholder reglerne. Det er ligesom med den afdeling på rådhuset, der tager sig af opkrævninger, og som i gamle dage var yderst effektiv. Og human. I dag sender man bare en mail. Den personlige kontakt er væk. Det er synd, og det er ineffektivt – og folk bliver mere ligeglade. Der er helårshuse, hvor der ikke er lys, der holder ingen biler, intet rører sig... og de får lov til det. Det er ikke godt nok!

En anden ting, der burde ændres er, at helårshuse, der sælges på lovformeligt grundlag som sommerhuse, fordi de ifølge lokalplanen ligger i det rigtige område, de kan ikke ændre status tilbage, når de har været brugt som sommerhuse i tre år. Det er forkert. Så der er lidt for politikerne at komme i gang med, synes jeg.

Derudover håber jeg, at landliggerne og turisterne tager Tisvilde og Tisvildeleje til sig, som byen er, og at de ikke forsøger at ændre Tisvilde og Lejet til noget andet, end det er. At de kommer her, fordi de netop elsker stedet, som det er!”

Her slutter vores samtale med Anita. Det har været en herlig eftermiddag og aften, aftensmadsplanerne må definitivt laves om, men det har også været nogle herlige timer med en Tisvilde/Tisvildelejer, som med ægte engagement kæmper for, at byens og Lejets historie ikke må blive glemt, - eller klemt!! Vi takker Anita og Holger for de mange timers indblik i deres og Lejets historie og vender næsen hjemad i øs-regnvejrs og fyldt op af en spændende og vigtig samtale.

SB + EB

Zoneterapi FDZ
Massage
Mentaltræning
Foredrag om tankens kraft

Rikke Njust
Hovedgaden 18b 3220 Tisvildeleje
Ring 61789092 rnjust27@gmail.com

Vinteren kommer

Og det glæder vi os mega meget til hos kongernes. Vi syntes faktisk at det skal fejres, for vi holder som vanligt åbent hele året, både til frokost og aften.

Menuerne skifter løbende og det er tid til forkælelse, så det er bare at svinge ned forbi - eller tage en skøn omgang Take Away med hjem.

En ny middagsoplevelse hos Kongernes

Igen i år har vi sammensat en pakke med mad og vino, som nok skal sende dig mæt og sæt, hjem i seng. I år er der 8 skønne retter, økologiske og naturvine med i pakken, og du sparer hele 30% på hele herligheden når du bestiller den på vores website - kongernes.dk/vinter

Events, vinaftener, jul og nytår

Er alt sammen noget vi elsker og dyrker, og igen i år er der maser af det.

Italiensk, Fransk, Pingus og Tysk vinaften er allerede planlagt - der er mad ud af huset Juleaften, 1. Juledag, Nytårs aften - og selvfølgelig alle andre dage

Lur det hele af på [Kongernes.dk/events](https://kongernes.dk/events)

Det var bare det vi ville sige

Kram fra Kongernes

Events

2021

Mortens aften 10. november
Italiensk vinaften 20. november

Grissefest 9. december
Julemiddagen 24. december
Julefrokost UAH 25. december
Julefrokost hos os 26. december
Nytårsmiddagen 31. december

2022

Vegetarfestival 5.-9. januar
Tysk vinaften 28. januar

Afterskibar 18. februar

Pingus vinaften 24. marts

Påskesjov 14.-18 april

Roséfestival 13. maj (st.bededag)

Pinseballade 3.- 6. juni
Sankt Hans 23. juni

Bastilledag 14. juli
RoséBanko 20. juli
Kim Larsen tribute 21. juli
Julefrokosten 22. juli
Skaldyrsfesten 23. juli

kongernes.dk/events

Mortens aften | 325,-

Krebsehalesalat

cremet og med æble og selleri

Confiteret And

brune og hvide kartofler,
andesauce og rødkålssalat

Vores æblekage

mandelmakronknas og flødeskum

Juleaften | 345,-

Prochetta & Confiteret And

Brune- og hvide kartofler

Andesauce

Rødkålssalat

Porcherede æbler

Ris a la mande

Nytår | 395,-

Krustader

Krabbe - Laks - Håndpillede rejer

Tournedos Rossini

pommes anna, palmekål
& Madeirasauce

Trøffelchokoladekage

ganash, passionsfrugt culis og knas

KONGERNES

Hovedgaden 66
3220 Tisvildeleje
Tlf. 4876 1644

Blixen Klub Gribskov Stifterne bag Blixen Klub Gribskov: Birgith Sloth, Inge Læbo, Anett Wiingaard og Ida Kallenbach.

Indbydelse til stiftende generalforsamling

Tid: Mandag d. 22. november kl. 13.

Sted: Sognegården ved Vejby Kirke,
Kirkebakken 4, 3210 Vejby.

Program:

Fællessang.
Florence Laraignou,
formand for Blixen Klub Danmark,
fortæller om Blixenkonceptet.
Stiftende generalforsamling.

Alle interesserede kvinder +60 med fast bolig eller fritidsbolig i kommunen er velkomne. Tilmelding ikke nødvendigt.

Blixen Klub Gribskov godt på vej

Klubbens aktiviteter vil blive offentliggjort efter den stiftende generalforsamling på blixenklub.dk/gribskov/. Allerede nu er planlagt foredrag af direktøren for Aarstiderne, Annette Hartvig Larsen, der fortæller om det økologiske koncept og af udsending Søs Stadil, der viser en fotofortælling om sin studietur til Kenyas slumkvarterer. Sognepræst Ulrik Pilemand beretter om nationale symboler, mens Margrete Groes tager udgangspunkt i sin bog, ”Nu forstår jeg hvorfor”, om sin dramatiske barndom som tysk/polsk jøde på børnehjem. Også billedhugger Gerda Thune Andersen, der bl.a. vil fortælle om 1800-tallets kvindelige pionerer i udstillingsprojektet TALETID, og Christian Friis om kunsterne i Tisvilde er sat i kalenderen.

Direktøren for Karen Blixen Museet, Elisabeth Nøjgaard, vil desuden byde os velkommen med et oplæg på museet og flere arrangementer vil følge løbende.

Blixen Klub, der er en pendant til mændenes Hemingway Klub, findes flere steder i Københavnsområdet og Nordsjælland, og stadig nye klubber popper op. Klubberne er en social og kulturel klub for +60 kvinder, der ønsker inspiration, ny viden, at finde fællesskaber og netværk. Vi mødes omkring eksterne såvel som interne foredrag, udflugter, musik, workshops, film, museumsbesøg og samtalesalon. Alt arbejde er på frivillig basis – også foredragsholdernes.

Møderne afholdes den første mandag hver måned, hvor vi mødes i Vejby Sognegård fra 13-15.

Er du interesseret i at blive medlem, så skriv til gribskov@blixenklub.dk eller ring til Anett Wiingaard, 20 25 17 53.

www.tisvilde-byggeservice.dk

Alt Tømrer- og Snedkerarbejde udføres

Martin Lindquist Sørensen
Tlf: 5211 3211 / info@tisvilde-byggeservice.dk

Kun faglært arbejdskraft

Codt byggeri omfattet af: byggaranti Outrup

Kirkebladet

Tibirke Sogn

November - December 2021

FREMTIDSVEJ...

Hvordan møn fremtiden bliver?

Sådan har mange af os sikkert på et eller andet tidspunkt spurgt os selv om, for er der noget, der kan synes usikkert, er det netop fremtiden. Alligevel jager vi mennesker efter netop fremtiden. Ja, ikke kun den, men også efter sandhed, vej og liv. Og vi tror, vi skal gøre det hele selv. Vi tror, vi er vores egen lykkes smed.

For et par dage side bragte Kristeligt Dagblad en artikel om, hvordan det var lykket for os mennesker at sætte tempoet gevaldigt ned her under coronakrisen. Vi nød det. Men allerede nu kører vi atter derudaf for fuldt tryk. Vi jager af sted igen. Efter hvad?

For mange år siden var min mand og jeg præstepar i Buddinge Sogn. Et lille forstadsogn i Gladsaxe Kommune, København. En af vejene tæt ved Buddinge Kirke hedder Fremtidsvej. Egentlig et stærkt ord til en vej. Også et tankevækkende ord. Og slet ikke så dårligt, at den lå så tæt ved kirken.

"Fremtidsvej" – i Davids 37. Salme v 5 i Salmernes Bog i Det gamle Testamente står der således: "Vælt din vej på Herren, stol på Ham, så griber Han ind." Det er det sted i Bibelen, man kalder "kristenlivets normaltemperatur". Altså 37,5. I vores "nye" oversættelse fra 1992 står der: "Overgiv din vej til Herren, stol på Ham, så griber Han ind".

En bedre fremtid findes vist ikke for nogen af os, end den at overgive os, at betro os fuldt og helt til Gud, nøjagtig som vi er, med alle vore tanker, vore glæder, ja, med alt det, vi indeholder på godt og ondt, med alle vore sorger og bekymringer, med ALT hvad der ligger os på sinde. Fremtiden ligger i Guds hånd, og "Fremtidsvejen" er inderligt forbundet med Ham, som Gud Julenat gav til denne verden. Hans egen elskede Søn, der er VEJEN, SANDHEDEN og LIVET.

Som sagt jager vi efter fremtid, sandhed, vej og liv, men samtidigt med denne, vores jagen, glemmer vi ofte, at svaret på menneskets iboende søgen kun er at finde hos en eneste: Jesus Kristus, der levede, led, døde og opstod af kærlighed til hvert eneste menneske på jord.

At betro sit liv i Guds hånd er ikke en verdensflugt. Dag for dag at ville leve op til det, at være Hans disciple, Hans børn. Denne tro er ikke en kryben udenom vanskeligheder, men det er MED HAM at stå det hele igennem. Gud er vor tilflugt - ikke vor flugt. Han hjælper os ikke til at flygte fra det hele, men Han hjælper og bærer os igennem ved aldrig at ville slippe os.

Må Gud give os, at vi i fællesskab må forstå, hvad det vil sige:

"... af Guds Nåde til Guds ære evig glade vi skal være i vor Herres Jesu navn." – at Han er vor Fremtidsvej!

Sognepræst Jeanne von Benzon

Pyntning af juletræet

Søndag d. 5. dec

kl. 14 - 16.

Juletræet i Sognegården skal pyntes!

Vi har julepynten klar, men der er også mulighed for at lave ekstra pynt til træet!

Organist Mimi Birkelund sidder ved flyglet og spiller og vi skal synge nogle dejlige og velkendte julesalmer.

Der er æbleskiver, gløgg, knas og saft til børnene.

Vel mødt til en hyggelig julestund.

Julehilsen fra
Sognepræst
Jeanne von Benzon

Kirken til tjeneste

På kirkens hjemmeside www.tibirkekirke.dk finder du info om Vielse, Fødsel, Døb, Navngivning, Dødsfald, Navneændring og Konfirmation.

Hemingway Klub - for mænd +60

Hver anden mandag i Sognegården i lige uger kl. 9.30-11.30
Læs mere på hjemmesiden eller få mere information hos sognepræst Ulrik Pilemand på up@km.dk

Spaghettigudstjenester

Onsdage Vejby kirke kl. 17.30

3. november • 1. december • 5. januar • 2. februar

Spaghettigudstjenester er tilrettelagt så alle kan være med og alle er velkomne.

Vi starter i Vejby kirke kl. 17.30 med salmesang, bibel-historier, dramatisering, Fadervor og velsignelse. Derefter er der spaghetti & kødsovs i Sognegården kl. 18.00. Der er ingen tilmelding - bare mød op i kirken.

HÆNDER SØGES!

...til at koge pasta, gøre klar og rydde op efter maden! Ikke hver gang, men en enkelt aften! Send en mail eller ring til præsterne - vi bliver glade!

Kontaktperson for personalet i Tibirke menighedsråd

Foto: Rasmus Friis

Som kontaktperson for menighedsrådet i Tibirke kirke har jeg på vegne af menighedsrådet kontakten

som arbejdsgiver til det personale der er ansat af menighedsrådet. Jeg skal sikre at der er et godt samarbejde mellem medarbejderne imellem og med menighedsrådet og præsterne.

Det er en opgave der passer godt med min baggrund som administrationschef på et institut på Københavns Universitet, hvor jeg har erfaring med ansvar for personale. Jeg har læst statskundskab, jura og økonomi og er cand.scient.pol.

Jeg har haft min gang i Tisvilde og er kommet i kirken siden jeg var lille. Jeg er oprindeligt opvokset i Gentoft, hvor jeg har gået i skole til og med gymnasiet. Efter gymnasiet flyttede jeg til udlandet, hvor jeg tilbragte 17 år med bl.a. at læse på universitet i England og Frankrig og efterfølgende arbejdede jeg i oliesektoren i Kuwait. Jeg er mor til to børn, der nu er voksne og flyttet hjemmefra. Jeg blev valgt ind i menighedsrådet for første gang i oktober 2020.

Anne Marie S. Clemensen

Meditation og refleksion

Sognepræst Ulrik Pilemand og Cand.mag.psyk. Nina Sommer inviterer til denne række særlige meditations- og fordybelses-aftener i Tibirke Kirke. Vi lader kirken ligge hen i skæret fra levende lys og skaber rum til stilhed, så du kan trække dig tilbage fra hverdagens tankemylder og gøremål.

Tibirke kirke kl. 19.30-20.30

24. nov. ★ 15. dec. ★ 26. jan. ★ 23. feb. ★ 30. mar.
27. april ★ 25. maj ★ 15. juni

FILM I SOGNEGÅRDEN

Fredage kl. 19.00

■ 12. november ■ 10. december
■ 7. januar ■ 28. januar ■ 25. februar

Vi starter kl. 19.00 som vanligt. Ulrik Pilemand vælger film og bagefter er der et stykke brød og lidt at drikke, mens vi fordøjer filmen sammen.

Mødeplan for Tibirke Menighedsråd 2021

Alle møder er offentlige og holdes i Gretely fra kl. 18.00.
17. nov. og 9. dec.

KIRKEBIL
bestilles på
tlf. 4870 7785
senest 2 dage før,
fredag senest
kl. 10.00

KONTAKT & INFO

Sognepræst Kbf.
Ulrik Pilemand
Kirkebakken 4, 3210 Vejby
Tlf.: 4870 6294
up@km.dk
Mandag fri

Sognepræst
Jeanne von Benzon
Træffes efter aftale
Tlf.: 24 91 79 70
jgvb@km.dk
Mandag fri

Kirkekontoret
v/ kordegn Gitte Nielsen
Kirkebakken 4, 3210 Vejby
Træffes tirsdag, onsdag
& fredag kl. 9-13
tlf.: 2440 8073

Tibirke Kirkegårds kontor
Graver Henrik Müller
Tlf. 4870 7785
Tirsdag - fredag kl. 9 - 10

Menighedsrådsformand
Kenneth Buhl,
Haredalen 3,
3220 Tisvildeleje
Tlf: 2467 8201
kennethbuhl@yahoo.dk

Næstformand
Sven Wichmann
Vesterprisvej 18,
3220 Tisvildeleje
Tlf.: 4060 4933

Kirkevæрге
Yvonne Alex
Solmarken 7,
3220 Tisvildeleje
Tlf: 2336 2971

WWW.TIBIRKEKIRKE.DK

STØT vores SOS børn

Er der plads til en ekstra julegave?

Tibirke Sogns har 2 fadderbørn, Aklilu og Angel Selelo

DIT BIDRAG GØR EN FOPRSKEL FOR ET SOS BARN - MOBILEPAY 12 40 10

Sorggruppe i Vejby - Tibirke sogne

Ny sorggruppe starter den 11. januar 2022

Sorggruppen er et tilbud til alle voksne, der har mistet en nærtstående. Sorggruppen består af 4-6 deltagere.

Vi mødes i Sognegården tirsdage kl 10.00 - 12.00:

11. januar • 25. januar • 8. februar • 22. februar
15. marts • 29. marts • 12. april • 26. april

Vær opmærksom på at det er et intenst gruppeforløb med tæt kontakt og at synergien i gruppen er vigtig. Det er derfor frugtbart for alle, at man kan deltage alle otte gange.

Kontakt: Sognepræst Jeanne von Benzon,
Tlf. 2491 7970 / Mail: jgvb@km.dk

Sangeftermiddage

Sognegården - Vejby

Syng med fra salmebog og Højskole-sangbog. 2. torsdag i mdr. kl. 14-16.

11. november • 9. december
13. januar • 10. februar

Der er kaffe, hygge og ingen tilmelding. Vel mødt!

LUCIA MED BØRNEKORET

Søndag d. 12. december går Børnekoret
Lucia ved gudstjenesten i Vejby kl. 10.30

Café-koncerter i Sognegården

Lørdag d. 6. nov.
kl. 16
Henrik Kruckow,
sang og Mimi
Birkelund, klaver.

Cafékoncert med kirkesanger Henrik Kruckow, og Mimi Birkelund, klaver. En koncert med de skønneste sange fra nær og fjern, blandet med klavermusik af bl.a. Chopin og Debussy. Der vil desuden være et par fællessange på programmet.

Nyt fra Menighedsrådet

Med istandsættelsen af kirkeorgelet er alle større arbejder i forbindelse med den indvendige kirkekalkning nu overstået. Selv for det ikke trænedede øre er det tydeligt, at orgelet nu lyder meget smukkere end før. Det føjer jo kun til fortællingen om, at vi har en særlig og smuk kirke her i sognet.

Det kan derfor ikke overraske, at den ikke alene er populær blandt de lokale, men også blandt mange, der ikke er bosat her. Vi får derfor løbende henvendelser fra personer, der til daglig ikke bor her, men som ønsker at anvende kirken til dåb, bryllupper og begravelser. Det hænger angiveligt sammen med, at kirken ligger i et rekreativt område, hvor befolkningen om sommeren forøges betragteligt, og mange føler derfor en naturlig tilknytning til området og kirken uden, at de bor her fast. Alle, også medlemmer af andre trossamfund og de, der ikke er medlemmer af Folkekirken, er velkomne til at deltage i gudstjenesterne og andre kirkelige handlinger.

Når det drejer sig om retten til kirkelig betjening, dvs. retten til at blive døbt, konfirmeret, gift eller begravet, så er det som hovedregel kun medlemmer af folkekirken, der har fast bopæl i sognet, der har en ubetinget ret hertil. Personer, der har fast bopæl uden for sognet, kan dog også have en sådan ret, hvis de har en særlig tilknytning hertil, f.eks. hvis man ejer et sommerhus beliggende i sognet. De nærmere regler herfor er fastlagt i reglement for anvendelse af Tibirke Kirke og Kirkegård, som menighedsrådet er i færd med at opdatere. Det vil blive offentliggjort på kirkens hjemmeside, ligesom alle er velkomne til at rette henvendelse til menighedsrådet med spørgsmål herom.

Hermed ønsker vi at sikre, at alle behandles lige og efter de samme regler. Selvom vi gerne ville sige ja til alle, er det nu engang et livsvilkår, at det koster at drive kirken. Som eksempel kan det nævnes, at den seneste kirkekalkning sammenlagt har haft en udgift på omkring 1,5 mio. kr. Som udgangspunkt er det alene de i sognet bosiddende medlemmer af Folkekirken, der over kirkeskatten er med til at finansiere den daglige drift af Tibirke Kirke. Da kirken som nævnt allerede nu benyttes i et omfang, der overstiger sognets størrelse målt på antal medlemmer af Folkekirken, modtager vi et udligningsbeløb herfor.

Frem for alt ønsker jeg, at Tibirke Kirke bruges af så mange så muligt, og at alle, uanset tilknytning, må føle sig velkomne til at deltage i kirkens aktiviteter.

Kenneth Øhlenschlæger Buhl
Formand for Tibirke Menighedsråd

Børnekor

Du kan nå at være med!

Drenge er
også MEGET
velkomne!

Kan du lide at synge? Går du i 2.-4. klasse - SÅ KOM!
Det er gratis og glæden ved at lave musik sammen er i fokus.

Sted: Sognegården i Vejby Tid: Hver onsdag kl. 16-17

Kontakt Korleder og organist Mimi Birkelund

Tlf. 2853 7088 / e-mail: mimibirkelund@hotmail.com

Gudstjenester / Vejby og Tibirke kirker

KIRKEBIL

bestilles på
tlf. 4870 7785
fredag senest
kl. 10.00

November

Dag	Dato		Vejby	Tibirke	Præst
Onsdag	3.		17.30 Spaghettigudstj.		Jeanne von Benzon
Søndag	7.	Alle Helgens Dag	15.00	17.00	Jeanne von Benzon
Søndag	14.	24. s.e. trinitatis	10.30	9.00	Ulrik Pilemand
Torsdag	18.		14.00 Gudstj. Trongården		Jeanne von Benzon
Søndag	21.	S. s. i kirkeåret	9.00	10.30	Jeanne von Benzon
Onsdag	24.			19.30 Meditationsgudstj.	Ulrik Pilemand
Lørdag	27.			10.30 Dåbsgudstjeneste	Ulrik Pilemand
Søndag	28.	1. s. i advent	13.30	10.30	Ulrik Pilemand

December

Dag	Dato		Vejby	Tibirke	Præst
Onsdag	1.		17.30 Spaghettigudstj.		Ulrik Pilemand
Søndag	5.	2. s. i advent	9.00	10.30	Jeanne von Benzon
Søndag	12.	3. s. i advent	10.30 Lucia Børnekoret	9.00	Ulrik Pilemand
Onsdag	15.			19.30 Meditationsgudstj.	Ulrik Pilemand
Torsdag	16.		14.00 Gudstj. Trongården		Ulrik Pilemand
Søndag	19.	4. s. i advent	9.00	10.30	Ulrik Pilemand
Fredag	24.		11.00 Julegudstj. Trongården		Ulrik Pilemand
Fredag	24.	Juleaften		13.00	Jeanne von Benzon
Fredag	24.	Juleaften	14.30		Jeanne von Benzon
Fredag	24.	Juleaften		14.30	Ulrik Pilemand
Fredag	24.	Juleaften	16.00		Ulrik Pilemand
Fredag	24.	Juleaften		16.00	Jeanne von Benzon
Lørdag	25.	Juledag	10.30	9.00	Ulrik Pilemand
Søndag	26.	2. juledag	9.00 Fællesgudstjeneste	Ingen	Michael Porsager

Januar

Dag	Dato		Vejby	Tibirke	Præst
Lørdag	1.	Nytårsdag		15.00 Fællesgudstj.	Michael Porsager
Søndag	2.	Helligtrekongers søndag	10.30	9.00	Jeanne von Benzon

VESTENS STORE FORTÆLLINGER

Iliaden, Odysseen og Aeneiden

En guided tur igennem de 3 største af antikkens litterære værker!
Værkerne er grundstenene i vores kulturs svar på hvad det vil sige at være et menneske og hvilke værdier, der bestemmer vores tilværelse.

Sognegården, Kirkebakken 4, 3210 Vejby Torsdage kl: 19.00 - 21.30

11. nov.: Centrale temaer i Iliaden
2. dec.: Overblik over Odysseen
16. dec.: Centrale temaer i Odysseen
2022

13. jan: Overblik over Aeneiden
3. feb.: Centrale temaer i Aeneiden
3. mar.: Centrale temaer i Iliaden, Odysseen og Aeneiden
31. mar.: Iliaden, Odysseen, Aeneiden og Den Guddommelige Komedie

Værker Homers Iliade + Odysse samt Vergils Aeneide, på dansk af Otto Steen Due.

Se mere på
vejbytibirkekirker.dk

Underviser Martin Herbst,
forfatter, teolog
og foredragsholder
www.martinherbst.dk
Enkelt foredrag kr. 125,
Betales kontant ved
indgangen.

STRIK DÅBSKLUDE

Dåbskludeklubben er i gang - Ses vi?
Tirsdays kl. 10-12
D. 9.11 - 18.1 - 15.2 - 22.3 - 5.4 og d. 24.5
Det er superhyggeligt og skaber glæde!

Kontakt Jeanne von Benzon - jgvb@km.dk

Galerie
Det er kunsten
Tisvildeleje

Hovedgaden 65 F - 3220 Tisvildeleje

Anne Charlotte Tiedemann

Anne Rtsun

Billedkunst Keramik Møbler Lamper

Hjemmeside: www.deterkunsten.dk

Facebook: Det er Kunsten

Instagram: deterkunsten

Mobil: 26166380

Saad Nazih

Lori Mirabelli

Vejby-Tisvilde Fjernvarme

Jubilæumsfejring, 25 år

Lørdag den 4. sept. fejrede Vejby-Tisvilde Fjernvarme (VTF) sit corona-forsinkede 25 års jubilæum.

Den stiftende generalforsamling blev holdt i Vejby Forsamlingshus den 4. januar 1996, og kraftvarmeværket begyndte at levere varme til sine andelshavere i foråret 1998. Det har været 25 begivenhedsrige og spændende år.

I de første 10 år var selve værket ejet og drevet af elseskabet NESA, medens VTF ejede og drev varmeledningsnettet. Men i 2002 opstod der en konflikt mellem NESA og VTF om fordelingen af en afgiftslettelser på gassen. NESA mente, at de skulle have 30 % af afgiftslettelsen, medens VTF's bestyrelse var af overbevisning at afgiftslettelsen skulle gå ubeskåret til varmemeforbrugerne, dvs. til VTF. Med god hjælp fra et folketingsmedlem, der sad i folketingets energiudvalg, måtte NESA bøje sig og overlade hele lettelsen til VTF.

Umiddelbart herefter satte NESA prisen på den varme, de leverede til VTF kraftigt i vejret. Bestyrelsen fandt stigningen helt uberettiget og hyrede en af landets dygtigste advokater på området til at hjælpe sig. Efter en del forhandlinger og tovtrækkeri måtte NESA atter give sig. De tilbagebetalte det for meget opkrævede beløb, og for at få ro om sagen tilbød de, at VTF kunne købe værket.

VTF købte værket i 2006 til en fordelsagtig pris efter endnu en omgang forhandlinger, og siden er det gået slag i slag. De seneste 10 år har været præget af investeringer i produktionsanlæg, der var grønne, og som samtidig gerne skulle medføre en lavere eller i det mindste en stabil varmepris i en tid med stigende gaspriser, faldende indtægter fra elproduktionen og et statstilskud, det såkaldte grundbeløb, der var under udvikling. I 2012 indviedes et 8000 m² stort solvarmean-

læg, i 2017 indviedes et biomasseanlæg til fyring med træflis eller -piller og i 2018 et såkaldt akkumuleringsanlæg ved Godhavn, hvor der blev gjort plads til, at der senere kunne installeres en stor elkedel. I dag kan op mod 60 % af det årlige varmebehov produceres grønt.

Jubilæumsfejringen den 4. september fik et fint forløb i det gode sensommervejr. Der blev holdt taler af Pernille Søndergaard, formand for Gribskov Kommunes fagudvalg for "Udvikling, By og Land" (tidligere kaldet "Teknik, Miljø og Planudvalget"), der talte om fjernvarmens rolle i kommunens varmeforsyning og i den grønne omstilling, af Morten Dahlberg, Kommunens repræsentant i VTF's bestyrelse, der talte dels om sin rolle i bestyrelsen som kommunens vagthund og dels om selve bestyrelsesarbejdet. Endelig af undertegnede, VTF's bestyrelsesformand, om begivenheder og udviklingen i værket's hidtidige 25 år. Talerne efterfulgtes af musikalsk underholdning af den lokale trubadur, Mads Wedderkopp med sin smukt syngende datter, Annika, ved sin side. Endelig kunne man styrke sig med pølser og vand fra pølsevognen "Fætter Guf" og fadøl fra fadølsvognen "Fadbamsen". Alt i alt en fin dag.

Karl Terpager Andersen

Dobbelt 25-års-jubilærer

Karl Terpger Andersen (KTA) og Per Christensen (PC) har siddet i bestyrelsen for Vejby-Tisvilde Fjernvarme, siden selskabet blev stiftet i 1996. KTA har været formand siden starten, og PC blev næstformand i 2000. De har således begge været med i spidsen for selskabets udvikling fra starten, hvor VTF kun ejede selve ledningsnettet, og elselskabet NESA ejede og drev kraftvarmeværket. Efter en konflikt med NESA købte VTF kraftvarmeværket i 2006, og i de seneste 10 år er kræfterne især brugt på at etablere grønne produktionsfaciliteter. I 2012 indviedes et 8000 m² stort solvarmeanlæg og i 2017 et 1,5 MW biomasseanlæg (træflis eller -piller), således at op mod 60 % af det årlige varmebehov i dag kan produceres grønt.

Jubilæerne blev markeret på generalforsamlingen den 26. oktober på Sankt Helene i Tisvildeleje.

KILDEGAARD

TISVILDELEJE

Hjemlig hygge og
afslappet atmosfære

**SELSKABER
KURSUS
BADEPENSIONAT
WEEKENDOPHOLD**

Vi glæder os til at se jer
Katrine & Thomas

Kildegaardsvej 5 - 3220 Tisvildeleje
+45 48 70 71 53
kildegaard-tisvildeleje.dk

Hvis vognen er syg, utilpas eller har fået et hul!

Så ring el. mail til Niels og få en tid

Tlf. 48 79 75 96

www.autocentralenhelsinge.dk

Autocentralen

Niels Pedersen ApS

- Vi reparerer alle bilmærker samt rust- og forsikringskader, skifter ruder samt dæk og gør bilen klar til syn
- Service og reparation af aircon
- Olieskift og skylning på automatgearkasser

Husk!
vi har gratis lånebil

Tofte Industri 18 • 3200 Helsinge • np@autocentralenhelsinge.dk

Tisvildeleje går i fisk

Tisvildeleje går igen i fisk til juni

Efter en alt for lang dvale på dybt vand og et par år uden Tisvildelejes egen forsommer-fest, ”Tisvildeleje går i fisk”, i lokale folkemunde kaldet ”Fisken”, så er der nu atter mulighed for at Tisvildeleje kan feste på den gamle stejleplads den anden weekend i juni. Bestyrelsen har påbegyndt forberedelserne til afholdelsen af næste års ”Tisvildeleje går i Fisk”, hvor vi, som sædvanlig, skal hyldes byen ved havet, hinanden og frem for alt FISK!

Men inden der bliver fest, så skal der holdes en generalforsamling, og det sker på fredag d. 19. november kl. 18:30, i Idrætshusets mødelokaler.

Ved den lejlighed håber og glæder ”Fisken”s siddende bestyrelse sig til at kunne planlægge sommerens tilbagevendende lokale event ved Stejlepladsen sammen med en hel masse dejlige Tisvildere.

Vi håber, I vil være med, og inviterer derfor alle, som har lyst – og så ønsker vi os tillige nye venner blandt de næste generationer, og håber at se mange af jer, som har børn og gode idéer til aktiviteter for det yngre publikum. Og så er det en fantastisk mulighed for nye tilflyttere til at lære byen og dens beboere at kende. Så kom glad! Og da det er midt i middagsmads-tiden, så byder vi på en lun flæskestegs-sandwich, - vel mødt, vi ses!!

Indkaldelse til generalforsamling

Fredag den 19. november 2021 kl. 18.30
i Idrætshuset, Tisvilde Bygade 35.

Dagsorden ifølge vedtægterne. Forslag til bestyrelsen skal være os i hænde senest 14 dage før afholdelse af generalforsamlingen og sendes til undertegnede.

Med venlig hilsen bestyrelsen v/ formand
Claus Thulstrup, Åkirkevej 1, 3220 Tisvilde
E-mail: claus@thulstrup.net

nærre^{vision}
GODKENDT REVISIONSVIRKSOMHED REGISTREREDE REVISORER

Revision og udarbejdelse af årsrapporter
Stiftelse af selskaber og omdannelser
Rådgivning om generationskifter m.m.
Skattemæssig og økonomisk rådgivning
Bogføring og regnskaber

Jørgen Krøyer
Registreret revisor
www.naerrevision.dk

Hillerød:
Rønnevangsalle 6
3400 Hillerød
tlf. 4822 1210

Frederiksværk:
Nørregade 1, 1. th.
3300 Frederiksværk
tlf. 4777 1210

Osteopati i Tisvilde

Osteopati
Fysioterapi
Akupunktur
Træning

Også weekends!

Skriv på 2128 1665 – og jeg kontakter dig

Ramløse Spejderne

Hvem er "Troppen"?

Så blev det tropsspejdernes tur til at skrive til guiden. Derfor har en af gruppens ældste spejdere skrevet lidt om, hvad troppen går og laver, og hvem "Troppen" egentlig er:

Lidt om os

Troppen er for de 12-16 årige spejdere. Vi er en flok spejdere, der har et fantastisk sammenhold. Vi er på mange fede ture, hvor vi blandt andet får prøvet en masse grænser af. Vi har lige været på en 3-dages sejltur på Ran, der er et to-mastet sejlskib på 11 meter, eller 40 fod om man vil. Ran var en fed oplevelse, fordi vi kom tættere på hinanden og hyggede sammen på den trange plads i kahytten. Under hele turen fandt vi på sjove indslag, og så gjorde det ikke noget, at vi havde en skøn udsigt til Danmarks østkyst. Vi gik blandt andet i havn i Humlebæk og i Helsingør, hvor vi spiste og undersøgte området. Vi var syv seje spejdere og fire lige så seje ledere med på turen.

Hvorfor skal du være spejder med os?

Du skal være spejder, fordi du får det bedste fællesskab med en masse fantastiske mennesker. Fordi du ikke kun er spejder, den dag du går til det, men du er spejder resten af livet. En gang spejder, altid spejder :o)

Hvis du bliver spejder, bliver du både dygtigere, modigere og stærkere. Vi laver ikke de samme ting hver gang men en masse forskellige ting. Den ene gang kan det være, vi klatrer, og den næste gang laver vi bål. Vi lærer at håndtere knive, økser og save og klare os i naturen. Vi bygger tømmerflåder, sheltere i skoven, lærer førstehjælp, morser, binder knob og laver mad over bål. Noget af det fedeste er, at man kan blive kastet hovedkuld ud i en opgave, som man ikke har prøvet før. Så skal der samarbejdes og løftes i flok for at komme i mål med opgaven.

Udover troppen har gruppen spejdere i alle aldersgrupper – faktisk så mange, at vi mangler voksenhænder. Kontakt os på 20100419 for at høre mere. Vi glæder os til at se dig!

An advertisement for Thiele Optiker. It features a dark blue background with a photo of a man wearing glasses and a watch, looking thoughtfully at the camera. The text is white and includes the company name, contact information, and services offered.

BRILLER · SOLBRILLER · KONTAKTLINSER

THIELE

VI OPTIKER CHRISTIAN SCHÖNBECK

HELSENGE
ØSTERGADE 27 TELEFON 48 79 83 14
E-MAIL: HELSENGE@THIELE.DK

An advertisement for a job opening in a scout group. The background is a night scene of a campsite with tents and a fire. The text is white and bold.

Jobopslag:
Brænder du for at brænde fugtigt træ af ?

Spejderledere søges

Sidste nyt fra skolen

Sankt Helene Festival 2021

Mandag cyklede vi eller blev kørt i bil til Vejby afdeling. Første dag fortalte lærerne at vi skulle lave et instrument og vi var sammen med 5.b. Vi fik meget frikvarter og pauser, det var dejligt. Vi lavede kastagnetter, rasler og håndtrommer.

Onsdag fik vi at vide at vi skulle optræde. Vi skulle øve en sang som hedder "Alt er godt". De instrumenter vi havde lavet skulle vi gøre færdige. Nogen optrådte med deres instrumenter og hele ugen mødte vi andre elever og fik nye venner.

Lørdag skulle vi optræde og det gik godt, så hele ugen var fantastisk.

Kangyang 5.a, Tisvilde afd.

Fra mandag til fredag kunne vi vælge, om vi ville cykle, køre bus eller køre i bil.

I Vejby lavede vi en masse slags instrumenter fx kastagnetter, håndtrommer og store trommer. Vi sang også "Alt er godt" som var meget sjovt. Nogen af os fik nye venner, andre synes det var lidt kedeligt og nogen havde det sjovt. Det følte lidt mærkeligt at være i Vejby og være sammen med nogen andre elever.

I Vejby kunne man lave mange sjove ting og der var også nogen fra Vejby der var søde og sjove. Lærerne var sindssyg søde og holdt godt øje med os. Det var også dejligt at man kunne cykle sammen frem og tilbage.

Vi oplevede nogen nye og spændende ting i Vejby. Det var godt at lære dem at kende, for vi skal jo være sammen i syvende klasse. Det var en god oplevelse at være på Vejby afd.

Sebastian 5.a, Tisvilde afd.

Årstidens Blomster

Trine Norby - Blomsterdesign

tlf. 48791424

Vestergade 3, 3200 Helsingør
årstidensblomster.dk

Pirat-høstfest

Vores skole har holdt pirat høstfest. Vi har bla. klædt os mega farligt på med både sabel, pistol, øreringe og ar. Vi har lavet farlige aktiviteter som sabelkampe, arm-lægning og skattejagt. Vi har også lavet en kagebod med kage og popcorn. Til aftensmad spiste vi pølser!! Vi optrådte med 2 sørøversange. Den ene var "Kaptajn Sorte Bill", den anden var "Sørøverkongen Jonathan". Det gik rigtig godt, og vi sang så hele nabolaget kunne høre det. Vi spillede også rundbold: Børnene mod de voksne, og børnene var de bedste!

Lupa Luna og Irma 4.a, Tisvilde afd.

Tur til Experimentarium

I brevform:

Hej Frode.

Jeg har været på Experimentarium i mandags, det var i Hellerup ved Tuborg havn. Vi tog tog fra Godhavn, og så tog vi S-tog og så bus. Vi startede med at lave grupper med dem, som vi gerne ville gå med, jeg var sammen med Amanda og Molly, bagefter tog vi vores tasker og satte dem i nogle skabe, efter hvad jeg husker havde vi faktisk nummer 920.

Efter det var det første vi skulle var at komme op på taget, der var en meget lang trappe op til alle de etager med forskellige temaer. Trappen var bronze tror jeg? Man kunne bare se på den, at den var helt fedtet med alle de hænder, der havde rørt den. Men det første vi skulle var at komme op på taget, hvor der var tema med paralympiske lege og japansk tema. Der var træningsmaskiner og en storskærm hvor man kunne se de paralympiske lege, vi så blind-fodbold og ridning, med blind-fodbold var det Thailand og Marokko der spillede mod hinanden.

Med det japanske tema var det med en flot baggrund med en japansk storby om natten med alle lysene, der var også cherry blossom træer, de var dog fake, der var også lanterner med Kanji på dem, det var dejligt vejr med blå himmel og en fin vind, så det ikke var for varmt, så det var meget hyggeligt at være deroppe og vi spiste der.

Vi gik sammen Amanda, Molly og mig, vi gik også nogle gange med David, Hugo, Willaz, Anders og Oscar, vi gik mest med dem fordi efter ikke så meget tid, så gik Molly med nogle andre, men det vi fik gjort med Molly var, at vi lavede anderæs med Molly, Amanda, David, Willaz, Hugo og Anders, ingen af os ved rigtigt hvem der vandt, siden vi alle også snød lidt. Vi prøvede også noget hoppe experiment sammen med Amanda, Molly og mig, hvor der var en skærm og nogle kryds man skulle stå på, og så skulle vi hoppe, hvor den så ville filme os, hvor vi bagefter ville se det i slowmotion, hvor den så også ville fortælle os hvor mange cm vi hoppede.

Kh Anna

massage for
krop og sjæl
i Tisvilde

Peter Eckardt
Udd: Fysioterapeutskolen i Kbh.
og Nordlyscenteret i Silkeborg
2 timer 700 kr. / 1 time 450 kr.
Tlf. 48709675

“Haver til maver” på Rabarbergården

Vi har nu høstet alle vores grøntsager i vores haver på Rabarbergården. Vi har hentet hestemøg og kompost og lagt plastik over. Vi fodrede også grisene med ukrudtet fra vores have. Og så snakkede vi om, hvad vi havde lært i løbet af året.

Freja 4.a, Sankt Helene Skole

6.a har også skrevet gysere

Det var en mørk og stormfuld aften. Henrik kom trætt hjem efter en hård jagt, han havde ikke fået ramt på noget, og det var Henrik godt trætt af. Nu skulle han have noget kaffe og så på hovedet i seng. Henrik var en greve, som boede på et stort gods, som han havde arvet af sin far. Han havde også en hund, hun hed Aja. Næste morgen vågnede Henrik klokken seks, fordi han vil forsøge at skyde den store røde hjort. Han havde prøvet på at skyde hjorten i mange uger, og nu ville han skyde den, tænkte han.

Da han gik ud af døren, glemte han at låse den. Han gik i lang tid uden at se noget, men pludselig stod Aja helt stille. “Det er en havørn!”, råbte Henrik, “de er virkelig seje”. De gik videre og pludselig stod han mindre end 4 meter fra en stor hanhjort, og den så meget sur ud. Der lød et højt bang og så var den væk. “f***”, råbte han, men nu så han blod på jorden. “jaaa”, råbte han og så den ligge 10 meter væk. Da han kom hjem stod døren åben. Nå det er nok ikke noget, han lagde sig i sengen, uden kaffe, han var meget trætt.

Henrik vågnede klokken to om natten, Aja gøede som sindssyg. “Hvem der?” råbte Henrik, intet svar. Aja gøede stadigvæk, ”Jeg kommer”, sagde han.

Nu kunne han se et eller andet udenfor, han stak hovedet ud af vinduet, der stod et lille barn. ”Kom ind” sagde Henrik venligt, han åbnede døren, det var ikke bare et barn, det var et dødt barn, der var helt vådt, det var nok druknet. Han lukkede døren og løb op på sit soveværelse, og han kunne høre at Aja holdt op med at gø. Han kunne også høre nogle små skridt, der gik op af trappen. Henrik gemte sig i sit skab. Nu åbnede døren sig, og barnet trådte ind i soveværelset.

Pludselig mærkede Henrik noget. Det var hans riffel men der var ingen skud i, men hvis han rejste sig op, kunne han få fat i skuddene. Henrik rejste sig hurtigt op og tog skuddene, og skød det lille barn i hovedet. Han kravlede ud af skabet og lagde sig til at sove igen. Men Henrik slap ikke så nemt, fordi barnets forbandelse ville altid prøve at få hævn.

Bjørn 6.a

Susanne Borup

Kan du ramme plet på 15 meter?

Det spørgsmål stiller pressemeddelelsen fra Tisvildeleje Skytteforening og DGI i anledning af genåbningen af byens lokale skytteklub. På grund af corona'en har klubben ligget underdrejet i et par år, men nu er det tid til at genåbne i de ny-istandsatte lokaler i Idrætshuset.

Formand Stefan Pedersen glæder sig til, at mange vil benytte sig af, at skytteforeningen nu åbner igen, og han håber, at der kommer fornyet interesse for en sportsgren, som jo lider lidt under, at den ikke er så fjernsynsvenlig og derfor må finde sig i at leve lidt under radaren i forhold til andre mere eksponerede idrætter.

Han understreger dog, at sporten er mindst ligeså god og spændende som de mere kendte sportsgrene. Den kan dyrkes af alle, uanset alder og fysik, og især for børn er skydning en sjov og spændende mulighed for at træne koncentration og ro, også selv om man ikke lige kan ramme plet første gang, man står 15 meter fra skiven med et gevær ved skulderen. Det kommer, når man har fået instruktion og trænet, - og så kan man stolt vandre hjem med en succesoplevelse, slutter Stefan Pedersen.

Der er skydning hver torsdag fra klokken 18, og skydebanen befinder sig, som sagt, i Idrætshuset på Tisvilde Bygade 35, og man behøver ikke at være medlem for at komme. Det kan være en god idé at komme og se, hvad det er for noget, inden man eventuelt melder sig ind.

Danmark har jo igennem årene fostret mange gode skytter, - så sent som ved Olympiaden i Tokyo i sommer vandt en dansk skytte en sølvmedalje. Måske den næste starter sin karriere i Tisvildeleje Skytteforening!?

Hvis man har spørgsmål, så kan man ringe til Stefan Pedersen på tlf. 2546 1262.

Renovere?

Din bolig kan gemme på nye muligheder. Med en boligkredit kan du udnytte din friværdi til at gøre dine renoveringsdrømme mulige.

Du vælger farven. Vi gør din finansiering enkel og fleksibel.

Tal boligkredit med os.

Handelsbanken

Rundinsvej 4 / 3200 Helsingør / tlf. 4456 3200
 helsingor@handelsbanken.dk / handelsbanken.dk/helsingor

Murerfirmaet Damgaard Aps

Entreprenør - aut. Kloakmester
 Tilsluttet:

Haredalen 1A, Tisvildeleje - damgaard@privat.dk

Tlf. Henrik 2323 1318
 Bo 4044 5610

Besøg af et tog fra gamle dage Fotos: Susanne Borup

Når man bor tæt på Lokalbansens spor, har man vænnet sig til de forskellige lyde, som vores trofaste forbindelse med omverdenen, toget, udsender: For eksempel den specielle lyd, når der i weekenden køres med to vognsæt, eller den harmoniske lyd af en rolig indgliden mod stationen eller den disharmoniske, skrumlende lyd af en alt for hastig ankomst, hvor nedbremsningen giver små rystelser i husene, der er nabo til sporene.

Men denne lørdag i sensommeren kommer der helt andre lyde fra sporarealet. Lyde, der fører én tilbage til barndommen og til de sjældne ture med Nordbanen ind til København. En prusten og en stønnen fra rytmiske udslip af damp, og en tyk sort røg ses over hækken. Og endelig en frydefuld piften: ”kan I høre mig, nu er jeg ude at køre igen”, - lyden af damp der lukkes ud gennem lokomotivets fløjte. Så er man ikke i tvivl, og man lægger haveredskaberne fra sig, for den lille hilsen fra barndommens land skal ikke bare nydes med ørerne, den skal også ses.

Det er selvfølgelig Nordsjællands Veterantog, der lufter de gamle maskiner igen. De altid venlige togfolk, der udfylder samtlige funktioner på frivillig basis, fortæller, at de er hyret til at bringe gæsterne til en rund fødselsdag i byen på denne charmerende, gammeldags vis. Man kan nemlig ringe til foreningen og leje et togsæt med personale, hvilket giver foreningens medlemmer mulighed for at få vognene på skinner, og samtidig skaffer det foreningen økonomi til deres arbejde.

I dag er det intet mindre end et ægte gammelt damplokomotiv, der fører an i løjerne, et køretøj, der regelmæssigt skal fodres med kul og vand. I dag hentes der vand via en lang slange, som går tværs over vejen og gennem et par haver hen til den nærmeste brandhane. En af de sortklædte togfolk fortæller imens, at lokomotivet har kørt i Sverige siden 1917, indtil det pensioneredes i 1963. I 1989 erhvervede Nordsjællands Veterantog lokomotivet ved en byttehandel med det svenske jernbanemuseum.

Bag sig har S2-lokomotivet i dag fire vogne. En godsvogn fra 1899, som har kørt på Odsherreds Jernbane. Den har skydedøre i begge sider, og dens indre er nu til dags indrettet med et mobilt værksted til uforudsete hændelser i den ene ende, og i den anden ende en togførerkupé med kakkelovn, håndvask og mulighed for kaffekogning og tilberedning af varm mad!

Tre personvogne er hængt bag på godsvognen: En tredje-klassesvogn med endeperroner, som kom til DSB for hundrede år siden, men blev udsat for megen kritik af datidens passagerer, som kaldte dem ”rystevogne” og ”fuglebure”. Mere succes fik den som pensionist, hvor den spillede med i Matador som ”Lauras vogn”. Dernæst en vogn fra Fjerritslev-Frederikshavn Jernbane, bygget i 1913 og senere ombygget. Nu er den ført tilbage til sin oprindelighed, efter at den kom til Græsted og Nordsjællands Veterantog. Nu står interiøret skarpt med de smukt buede, lakerede træsæder.

Sidste vogn i det nostalgiske optog adskiller sig fra de andre ved at være malet i friske, grønne farver. Siden 1906 har vognen været på skinner, da den sattes ind på strækningen mellem København og Slangerup, - en af de mange danske jernbanestrækninger, der i dag blot er et minde fra en forgangen tid. Som de andre vogne pensioneredes også denne i 60'erne og kom i kærlige hænder hos veteranotogs-entusiasterne i Græsted, hvorfor den stadig i 2021 kan benyttes, beses og beundres.

Efter nogle timers hvile på spor 2, lyder lokomotivets dampfløjte et par gange, så det kan høres ovre i haven, hvor festen holdes. Det er et signal til afgang, og snart er hele selskabet tilbage og stiger ind i vognene ad de høje trapper. I lokomotivet skovles kul, der lukkes damp ud, sporskiftet stilles til kørsel ad stamsporet, og da togmanden blæser sin fløjte til afgang, kan de tilskuere med tilstrækkeligt mange år på bagen lade sig svæve tilbage til barndommens land, hvor alting var renere, smukkere, roligere og meget bedre. Langsomt sætter tog-slangen sig i bevægelse, og den alderstegne

tilskuer følger med øjnene minderne fra sin barndom forsvinde i det fjerne med sin damp og sit regelmæssige åndedrag. En anderledes oplevelse på denne solbeskinnede weekenddag, hvor man nu langsomt kan vende tilbage til 2021 og vandre hjem og fortsætte med havearbejdet.

EB

Loppe-Stalden

180 m2 med sjove retrofund, fede industrilamper, julepynt, hylder og knager, et børnehjørne, værktøj, smykker, B&O radioer, masser af småmøbler og mange andre lækre ting.

Åbent 10-16 hver weekend frem til jul
Loppe-Stalden, Tisvildevej 19
Kontakt gerne Stina: 24 20 33 05

Bremerholms Kær.

Denne gang dykker jeg dybt i skovens vande, nemlig branddammene, som er strategisk placeret rundt om i vores hegn og plantager. Der er cirka 10 i alt af varierende størrelser – gennemsnitlig 500 m². Nogle er større og regulære vådområder i hegnet, fx Bremerholms Kær og Horsekæret. De fleste af de mindre damme er gravet under eller efter 2. Verdenskrig, for at der ikke var for langt til nødvandforsyning ved ildløs og hurtig mulighed for slukning i den ofte sommertørre fyr- og grannåleskov, specielt i Tisvilde Hegn.

Bremerholms Kær

Lad mig lægge ud med en af de større og måske mest interessante branddamme på omkring 1/2 fodboldbane (1/2 tønde land, ca. 2500 m² eller 0,25 ha). Så fik vi vist det på plads. Vi skal helt tilbage til 1688, da alen, fod og tomme blev indført. I 1907 afløstes de gamle måleenheder af metersystemet. For at tilså en fodboldbane skulle man i princippet kunne nøjes med at bruge en tønde græsfrø.

Bremerholms Kær ligger naturligvis på Bremerholmsvej, der går mellem Strandvejen og Lejevejen – faktisk helt fra Nordhuslinien, hvor grusvejen slår en bugt. ”Hvorfor mon denne skovens største branddam hedder Bremerholms Kær”, kunne I måske finde på at spørge om. Det er lidt uvist, men mit gæt er, at det er udgravet af tugthusfanger, der var ”dømt til jernet” og måtte udføre tvangsarbejde på Bremerholmen (flådens orlogsværft). Disse lovbrydere blev så udlånt til forskellige militære lokaliteter, alt efter hvor behovet for arbejdskraft skiftede (Arresø Kanal skulle også graves). For husk på, at Sanddæmpningsprojektet i Tisvilde Hegn blev et militært anliggende i første halvdel af 1700-tallet efter Store Nordiske Krig var slut, og man var nødt til at indsætte soldater og evt. forbrydere og løsgængere til at udføre arbejdet, da nærområdets bønder nægtede en så hård fysisk indsats, der tendere tvangs- eller strafarbejde.

SKOVENS VÅDOMRÅDER

Tekst og fotos: Søren Thilst Grande

”Nu skal vi ud og se på damer. No’en der ser ud som på reklamer.”

Er der noget jeg har misforstået? Nå nej – nu skal vi ud og se på damme i vores dårende dejlige skov. Tænk, den ligger og ser så indbydende ud – lige uden for vores dør – med grønne velduftende dyner og bløde madrasser af mospuder m.m. Jeg kunne bare ikke lade være med at blive inspireret af musikeren og multikunstneren Freddy Fræks sang, som jeg sporadisk husker den, og i hvert fald med tekst af legendariske Jesper Jensen. Det var fornøjelige tider i 60’erne.

Kulturen er siden blevet fattigere, for ingen af de herrer lever mere. Venstrefløjsforfatteren døde i 2009 og den ”frække” sanger i 2016.

Nogle af jer læsere tænker måske: Kan han blive ved med at sætte ord på naturoplevelser i Tisvilde Hegn? Måske er det lidt nørdet nærmest i det uendelige at fabulere over skovens historie og vise dens hemmeligheder frem. Og det kræver da også en del fordybelse stadig at finde på.

Bremerholmsvej med udsigt til havet.

Kæret var tidligere en rørmose, angivet som et 8000 kvadratalen træløst område. I 1860'erne havde Skovstyrelsen planer om at afgrave stykket til granbeplantning, dvs. gennem udgrøftning at dræne rørmosen. Det blev heldigvis ikke til noget. Efter al sandsynlighed har vådområdet fra gammel tid været Tisvildebøndernes overdrev og vandingssted for kreaturerne.

Omkring århundredskiftet omtaltes området i driftsplanen som græsmose. Omkring 1970 blev området til en branddam på 35x70 meter med en idyllisk ø i midten.

Grundvandsspejlet står højt, selv om dammen ligger på toppen af en bakke (som jeg kalder Bremerholmsbakke). Vandtilførslen er stabil hele året. Et effektivt lerlag sikrer, at den aldrig tørrer ud. Vanddybden er maksimalt 2 meter, og kærrets biodiversitet er rig med mange vand-aks arter, ranunkler, siv, andemad og åkander. Et rigt insekt- og fugleliv hersker også i habitatet. I det hele taget et dejligt sted at slå sig ned. Et bord- og bænkesæt langs bredden burde også være til at finde.

Kig efter Branddam-skiltene

Nu kunne jeg jo skrive en hel masse mere om andre branddamme i skoven, fx Hørsekæret (som jeg vist har skrevet om før) eller Seksvejsdam o.a. Men pladsen er begrænset, så det må i få hen ad vejen i små portioner, for der skal også være plads til de maleriske billeder, som vand og spejlinger byder på. Men en ting må I love mig, og det er at gå på opdagelse ved at kigge efter branddam-skiltene langs grusvejene – OG når I ser dem, så prøve at lede efter og finde dammene, der gemmer sig i krattet lidt væk fra grusvejene. Det er en naturberigende oplevelse.

Start med Bremerholms Kær: Gå ad Strandvejen indtil branddamsskiltet peger op ad Bremerholmsvej. Gå op ad bakken til kærret, hvor der igen står et brand-

damsskilt. Voila, så er I der. Tag lidt knas og kaffe med og slå jer ned en times tid. Et perfekt sted at picnic'è, og dem er der mange af i skovens dybe stille ro.

Næste gang fortæller jeg om flere mere afsides hyggesteder i skoven – men ellers: ha' sindet og øjnene åbne – kig efter skiltene!

LANDBOTIKKEN – stedet hvor landboerne handler

LandBOTikken

NAG LandBOTikken tilbyder:

- Alt til dyr – store og små
- Hunde- og kattefoder samt tilbehør
- Hestartikler
- Legetøj
- Plænegræs, havegødning og haveredskaber
- Vildtfuglefrø
- Træpiller, briketter, fyringsolie og dieselolie

Kig forbi – vi har mere, end du tror!

NAG LandBOTikken
Vestergade 12 · 3200 Helsingø
Tlf. 48 79 50 00 · www.nag.dk

NAG Borup
Borupvej 65 · 3320 Skævinge
Tlf. 48 28 90 58

Billede af Venus sammensat af data fra NASA's Mariner 10, kort efter den var tættest på Venus 5. februar 1974 (NASA/JPL-Caltech).

STJERNEHIMLEN NETOP NU

af Michael Quaade

Planeternes baner

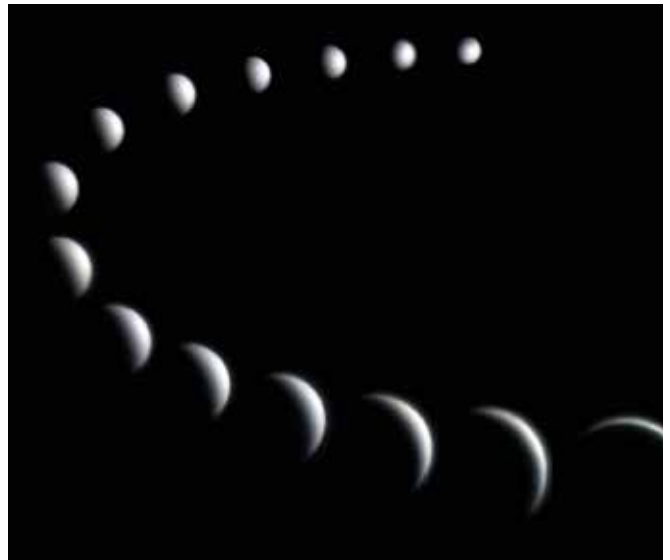
Hele efteråret har vi kunnet glæde os over Solsystemets største to planeter, Jupiter og Saturn. Begge planeter står lavt på sydhimlen, når det bliver mørkt.

Den lysstærke Jupiter ses som det klareste og langt mest iøjnefaldende objekt på aftenhimlen. Den noget svagere Saturn er også nogenlunde nem at få øje på. Den står i de sidste måneder af 2021 mellem 15° og 20° til højre for Jupiter.

Det er jo en meget større afstand end på samme tid sidste år. Dengang stod de meget tæt sammen, især i dagene fra 18. til 26. december, hvor de stod mindre end ½° fra hinanden. Det er så tæt, at de ville kunne dækkes af Månen. De stod den 21. december 2020 kun en tiendedel af en grad fra hinanden, tættere end de har gjort siden 1623. Det kan I læse om i Tisvilde Nyt fra november-december 2020.

De to planeters møde fandt sted i stjernebilledet Stenbukken. Saturn står stadig i Stenbukken hele året i både 2021 og 2022, mens Jupiter til sammenligning går ind i Vandmanden 15. december 2021 og kommer til at stå i Fiskene sidst i 2022.

Den store variation i planeternes position på himlen skyldes, at de bevæger sig i forskellige baner omkring Solen helt på samme måde som Jorden. Jupiter og Saturn er ydre planeter, dvs. deres baner er større end Jordens. Jupiter er omkring 780 millioner kilometer fra Solen, lidt mere end fem gange Jordens afstand på 150 millioner km. Saturn er endnu længere væk, dens afstand fra Solen er knap 1½ milliard kilometer.

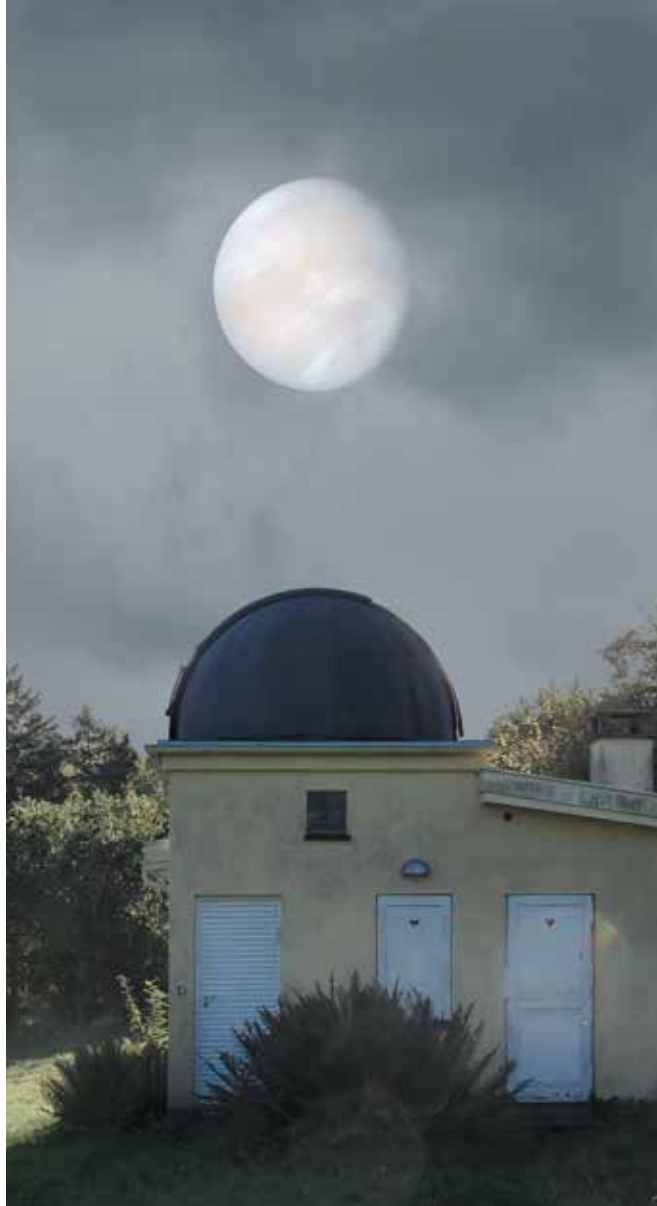
Billedet viser Venus i månederne maj til oktober 2002. Forløbet svarer nogenlunde til perioden juli til december 2021. Det er tydeligt at planeten fylder mere på himlen, når den er tæt på os, og samtidig er den belyst mere og mere bagfra. Foto: Chris Proctor, TBGS Observatory.

Planeternes omløbstid afhænger også af deres afstand fra Solen. Jo større afstand, desto større omløbstid. Det skyldes ikke kun, at de naturligvis skal tilbagelægge en større baneomkreds, når banen er større, men også at deres hastighed i banen aftager med afstanden. Jupiter og Saturn bevæger sig med henholdsvis 13 og 10 kilometer i sekundet, og deres omløbstider er 12 og 29½ år. Det er jo meget langsommere end Jorden, der bevæger sig med 30 km/s, og som kun bruger ét år på en tur rundt om Solen.

De indre planeter, Venus og Merkur, har baner, der ligger tættere på Solen end Jorden. Derfor bevæger de sig hurtigere og har kortere omløbstid end Jorden. Venus og Merkur bevæger sig med henholdsvis 47 km/s og 35 km/s og har omløbstider på henholdsvis 88 og 225 døgn. Hele resten af 2021 kan man være heldig at se Venus ganske lavt i sydvest, når det bliver mørkt ved 17-tiden. Den går ned omkring 1½ time efter Solen. I december står den smukt på linje med Jupiter og Saturn, lavere og længere mod højre end de to andre planeter. Jupiter lyser temmelig kraftigt, så den forveksles undertiden med den endnu lystærkere Venus. Når de begge er på himlen, er det meget tydeligt, at der er en meget stor forskel på deres lysstyrke.

Venus kommer i resten af 2021 efterhånden nærmere Jorden i sin bane. Derfor kommer den til at se større og større ud på himlen, samtidig med at en mindre og mindre del ses belyst af Solen. I en kikkert kan man se, at den viser faser ligesom Månen.

Lysstyrken påvirkes modsat af den tilsyneladende større planetskive og den mindre belyste del, så der er ikke den store forskel i lysstyrke. Den lyser dog en smule kraftigere 4. december. De ydre planeter ses fra nogenlunde samme retning, som Solen skinner på dem. Derfor ser de altid nogenlunde runde ud – i modsætning til de indre planeter. I starten af næste år kommer Venus tæt på Solen og kan ikke længere ses.

Venus over observatoriets kuppel – Fotocollage: RP.

Der er åbent hus i Wieth-Knudsen Observatoriet lørdagene 13. og 27. november samt lørdag 11. december kl. 21-23. Lørdag 25. december holder vi juleferie. Til gengæld holder vi åbent lørdagen før, 18. december allerede fra kl. 16, så vi kan nå at se Venus inden den forsvinder bag træerne.

Se mere på facebook.com/wiethknudsenobservatoriet, hvor vi bl.a. oplyser om eventuelle aflysninger på grund af vejret.

NIELS ● JENSEN ● VVS ● INSTALLATØR

Stokkebrovej 50
3210 Vejby
Telf. 4870 2727
CVR-nr 49185316
Jyske Bank: 5031-2003754
E-mail: vvsnielsjensen@mail.dk

Købmandshjørnet

Hovedgaden 53, Tisvildeleje
Tlf. 4870 7056

— Fast lavpris —

Vareudbringning

Mandag, torsdag og lørdag

Tips og Lotto

**GRIBSKOV
LÅSE**

- din lokale låsesmed

Vidste du at vi er eksperter i
elektronisk aflåsning...?
Ring til os og få et uforpligtende tilbud.

T. 22 23 24 22
GRIBSKOVLAASE.DK

**Leif's
GARDINER
HELSENGE**

gardinmanden du kan ha' tillid til

MIDT I GÅGADEN
ØSTERGADE 16 • 3200 HELSENGE
TLF 4879 4052 • MOBIL 4074 7052

Kulturnatten

som TisvildeNyt oplevede den

Olivier Antunes spiller Jazz på Kongernes – Foto: Elisabeth Porse.

Xylografens hus – Foto: Wikipedia.

Formanden fortæller

Det var som om, at alle mænd og kvinder var af huse på den første Kulturnat den 16. oktober i Tisvilde. En flot gennearbejdet app gav en fin oversigt over de mange tilbud, som Kulturnatten gav mulighed for at opleve, og det var svært at vælge mellem alle de mange aktiviteter, hvor flere fandt sted på ukendte adresser, hvor man normalt ikke har adgang.

Derfor valgte jeg at finde to huse, som den dag havde åbnet for besøgene. Det ene blev kaldt for Knudåge Riisagers hus, da komponisten havde boet i huset fra 1938. Huset er tegnet og opført af maleren Aage Lund i 1916, og et stort ateliervindue på første sal satte flot præg på huset, som fremstod næsten som om det lige var blevet forladt af de første beboere. De nye ejere havde kun boet der i et halvt års tid, men havde heldigvis besluttet at bevare huset i dets oprindelige stil.

Det var Xylografens hus jeg havde næst på programmet, og det er ligeledes et hus, der er uændret siden opførelsen i 1913. Huset har altid været i slægtens eje, og er i dag et skatkammer af møbler, billeder og velbevaret interiør. Xylografen F. Henriksen var en betydelig og meget kendt håndværker og fik arkitekten for Københavns Rådhus Martin Nystrup til at tegne huset. Huset er beklædt med træ, men er fuldmuret og udført i de flotteste materialer.

I biografen viste man en kavalkade af filmklip fra de første film af Georges Méliès til Rumrejsen 2001. Spændende at se de mange forskellige film og udviklingen i løbet af de lidt over hundrede år. Filmklippene var valgt af Mads Egmont Christensen, og Sven Wickmann kunne fortælle om biografens historie. Aftenen sluttede på Kongernes, hvor den anerkendte jazzpianist Olivier Antunes på trods af kolde fingre spillede varme evergreens plukket fra jazzens mesterværker. En herlig måde at sige tak for en oplevelsesrig Kulturnat, hvor det desværre kun blev til et lille udvalg fra det store program. Der må virkelig være basis for at gentage successen.

S.C.

NORDSJÆLLANDS ANTIK & MØBELSNEDKERI

VI HAR MANGE SJOVE TING

- Vi hjælper med polstring, bemaling, restaurering
- Vi afsyrer og glasblæser møbler
- Vi sælger Gustavianske kopi-møbler
- Vi sælger/køber retro, keramik, møbler mm.
- Vi forsikringsvurderer alt indenfor indbo

Løgelandsvej 27, 3200 Helsingør
mobil 40308068 – info@nams.dk
Åben lørdag og søndag 12-17
efter aftale de øvrige dage.

Kør ad Helsingørvejen imod Mårup – ca. 2 km.

Karoline Munksnæs og Catharine Legardt på Bungalow – Foto: Karina.

Prudinsky og Holst på Sankt Helene Vej – Foto: A. Hertz.

Mc Larsen på Tisvilde Kro – Foto: Karina.

Redaktørens tur i byen

Ligesom rigtig mange andre havde vi besluttet at deltage i Kulturnatten. Efter lidt udfordringer med QR-kode lykkedes det at komme ind og få booket et program.

Vi startede kl 16 i Bungalow til Ballade og Båndsalat, hvor vi lyttede til melodiske sange, smukt fremført af Karoline Munksnæs og Catherine Legardh, der sendte os tilbage til vores barndom/ungdom. Sangene blev krydret med små anekdoter fra kvindernes barndom, blandt andet en sød historie til de fremmødte børn om dengang, der fandtes telefonbokse i Tisvilde.

Det var en kølig, blæsende dag, men stemningen var fin og hyggelig. Vi gik videre ned til lidt lunere omgivelser på Tisvilde Kro for at høre Mc Larsen. Der var samlet rigtig mange mennesker dernede, og som altid var stemningen i top, og stor var glæden, da bandet på opfordring sluttede af med: Åh, Tisvildeleje...

Vi ilede videre og var så heldige at få et bord på Sushi-restauranten, Umai, inden vi skulle videre – det var sandelig også en oplevelse og virkelig lækker, vel tilberedt og frisk sushi. Med maverne godt fyldte ilede vi videre. Næste punkt på programmet var Prudinsky og Holst på Helenekildevej. Det var noget helt særligt at blive lukket ind i et privat hjem for at høre koncert. En meget intim og fantastisk lytte-oplevelse. Katja forstår virkelig at tryllebinde publikum med sin fantastiske karisma og mimik: Virkelig hyggeligt og stemningsfuldt, tak til værtparret også for det glas vin, vi alle fik da vi kom.

Til slut nåede vi udstillingen i Zachariassens hus og gik også forbi Albert Stigsen, der desværre ikke lige var der – men det blev en oplevelse i sig selv, da vi gik rundt med lommelygter tændte i en meget mørk have med højt græs. Og vi fik da lige et kig ind i hans oplyste atelier, der, omkranset af det massive mørke, blev en skulptur i sig selv

På alle måder mættede gik vi hjem, en dejlig oplevelse rigere! Et arrangement så godt, at vi håber, det bliver gentaget næste år.

Vh Karina

MURERMESTER

Aut. kloakmester

LØVE

Murermester Michael Løve,

Pilevej 3, 3220 Tisvilde

Tlf.: 20 44 17 80 www.murerloeve.dk

Grafikerens oplevelser

Min aften startede med et besøg hos kALLA kALLA for at høre Lars Wornings foredrag om ”angst og kreative processer”. Der var mødt flere nysgerrige gæster op i den lille hyggelige butik. Efter lidt udskænkning af drikkevarer startede foredraget, som varede tre kvarter, hvorefter alle gæsterne var blevet klogere på, hvordan angsten ikke kun er et forfærdeligt onde men også kan indeholde en kreativ energi og drivkraft.

At kaste lysbilleder op på husgavle i byen var en rigtig sjov ide, som jeg havde glædet mig til at tage billeder af, selvom det sparsomme aftenlys giver nogle udfordringer for fotografen.

Der var både fremvisning af Tisvilde-billeder på Købmandsbutikkens gavl og på facaden overfor Kongernes. Nede på gaden sås mange mennesker, gående i afslappet tempo mod deres næste oplevelse. Det blev en rigtig hyggelig og spændende aften.

RP

Fotos: RP.

HAR DU PRØVET EN RIGTIG MALER?

Oplet Malermester har mere end 30 års erfaring og konkurrencedygtige tilbud på alle former for maleropgaver, store som små:

Maleropgaver for virksomheder, kontorer, boliger og sommerhuse, indvendigt og udvendigt og altid udført i høj kvalitet.

Oplet Malermester

Telefon 51 20 30 79 – CVR 35 74 51 57 – Tisvildeleje

Derfor skal du vælge danbolig Tisvildeleje.

Vi sælger flest boliger i 3220 Tisvildeleje.

Antal solgte boliger i 3220 Tisvildeleje de seneste 12 måneder

* Kilde: boligsiden.dk pr. 05.02.2021

Kundeanbefaling.

9,8 ud af 10*

28 besvarelser

Boligsiden.dk

* Kilde: boligsiden.dk pr. 05.02.2021

Vi er lokale og erfarne, og går gerne den ekstra mil for dine behov.

- Vi bor alle i lokalområdet og kender derfor Tisvildeleje bedre end de fleste andre mæglere.
- Vi er tilgængelige og strækker os langt for vores kunder.
- Vi er altid til at træffe på tlf. 48 70 10 45 og har åbent alle ugens dage.

Find ud af, hvad din bolig er værd med danbolig Tisvildeleje.

Besøg os på danbolig.dk eller kontakt danbolig Tisvildeleje på tlf. 48 70 10 45 og få en gratis og uforpligtende salgsvurdering.

danbolig.dk

danbolig Tisvildeleje
Tennisvej 2
3220 Tisvildeleje
Tlf. 48 70 10 45

danbolig

SAMARBEJDER MED NORDEA

Det Nostalgiske Hjørne

Efterår – lunt indendøre, tændte stearinlys og for dem der har en brændeovn (som de må bruge), så er det bare hyggeligt. Men man kan jo også gå en dejlig tur i vores skønne natur! Godt med tøj på og så derudad. Søndag d. 10. oktober var sådan en dag – stille, høj, klar luft og en himmel ved solnedgang, så man blev helt “bjergtaget” – og lige derefter kommer alle de smukke farver på bladene, så vi håber ikke det stormer alt for meget, så bladene bliver revet af, selvom sådan en storm også kan være skøn.

Ja og før vi ved af det, så er det Ju... nej det er for tidligt at begynde med “det”! Jeg må hellere se at komme i gang med at skrive sidste kapitel af den herlige fortælling fra den gamle fine Haarlandsgård.

I sidste nummer fortalte William Scharff om den flittige Svend Rågelejer, der kørte rundt og solgte fisk fra sin hjulbør, og som på en heldig dag kunne tjene 35 øre! Selv dengang var det ikke meget, men han reddede sig også et måltid mad, når han kom til en gård, hvor folkene sad til bords.

William Scharff, barnebarn af de gamle gårdfolk, fortsætter:

Hos os blev enhver vandringsmand budt ind til spising, “for det er slemt for den, der ikke har sul”. Han blev bænket ved siden af bedstefar og ydede vederlag for maden ved at fortælle nyt. En af de fattigste og usleste personer, jeg kan huske, er “Hyreper”, der boede nede på Lejet, som dengang kun bestod af nogle få huse helt nede ved stranden. Hans bolig var en jordhytte oppe på bakken, hvor badhotellet senere kom til at ligge. Han var frygtelig snavset, fyldt med lus og uendelig fattig, for ingen ville have ham til hjælp. Han kom dog ikke på det frygtede fattighus, men fristede livet ved at gå fra gård til gård og tigge mad og navnlig brændevin. Jeg tænker ofte på hans hårde skæbne, som kun brændevinen i korte øjeblikke kunne mildne.

Det var dog ikke alle, en rus kunne hjælpe. Kristian Ide var en gammel kulsvier, som havde været med i krigen i “48. Han kunne blive ved at fortælle om, hvordan kulsvierne dengang var blevet brugt som stormtropper, efter at være blevet drukket fulde i æter og brændevin. Nu var det næsten 50 år siden, men hver gang han fik spiritus, græd han bitterligt, fordi han med sin bajonet havde stukket en tysker ned, som havde “bedt om pardon”!

Alle disse mere eller mindre sære typer kunne jeg se på een gang, når jeg var til ildebrand. På de stråtede gårde levede man i evig angst for ild. I tordennejr sad vi altid oppe om natten i meget trykket stemning, for en større brand var en katastrofe, som samlede masser af folk fra hele sognet og nabosognet, så snart kirkeklokkerne begyndte at klemte. Fællesskabsfølelsen bragte store skarer til at møde op for at yde hjælp.

Men mange blev også tiltrukket af brandens gru og dramatik. Jeg husker, at jeg som lille dreng var med til en stor brand ovre i Vejby, hvor 4 gårde lagdes i aske. Alle som kunne undværes i omegnens gårde strømmede til, og der var nok at gøre. Sprøjten var hentet i det lille sprøjtehus i Kastaniealléen, og den blev fodret fra mange ajlevogne, som i lange rækker hentede vand fra gadekæret og omliggende damme og mosehuller. Men de svage stråler kunne i den stærke blæst intet udrette mod kæmpebålet. Man måtte stille sig tilfreds, hvis man kunne redde resten af byen. På de nærmeste gårde var alt virvar. Et mylder af folk var beskæftiget med at få kreaturer og indbo ud på marken. Blev en bygning særlig truet, dannede man kæde ned til gadekæret og langede spande op til stedet. Men også på gårdene udenfor farezonen var der travlhed. Her blev uden ophør smurt store “mellemmadder”, som i en uafbrudt strøm befordredes ud på de lange interimistiske lægteborde, der i hast var stillet op i nærheden af brandområdet. Her kunne alle frit forsyne sig af de store smørrebrødsstabler og brændevinslajler, så det siger sig selv, at der opstod en vis munter og oprømt stemning midt i tragedien. Jeg var så lille, at jeg lige kunne se op over bordkanten, og der havde jeg lige foran min næse de usandsynlige stabler af mellemmadder, der tryllebandt mig til stedet. Jeg spiste så længe jeg orkede af disse madbjerger, som i min erindring om ildebranden levede lige så stærkt som det knitrende flammehav.

Madorgier var ellers især knyttet til begravelserne, som ofte havde det tilfælles med ildebrande, at de samlede det meste af sognet. Høstgilderne blev, efter den hårde landbrugskrise, mere og mere sjældne, men ved bryllupper og navnlig begravelser gik det ikke an at spare, hvis familien havde blot en smule anseelse at værne om. Et dødsfald meddeltes ikke blot slægt og venner, men selv de fjerneste bekendte, og begravelsen udsattes altid så længe, at det var muligt for alle at “gøre anstalter”, så de kunne nå at “være fremme” fra morgenstunden.

JT Træfældning

Gratis tilbud

4050 5240

www.jt-træfældning.dk

tilbud@jt-træfældning.dk

Fuldt forsikret

Medlem af Dansk Træplejeforening

Træfældning

Fældning fra toppen

Ind trækning

Beskæring

Opskæring

Stormfald

Flisning

"Vejen til kirken". Postkort fra 1905.

Man samlede så mange, der kunne stoppes sammen i den stue, hvor den afdøde lå, og ved kisten drak man kaffe med bjerge af kager. Derefter drog selskabet samlet til kirken, og hvis der ikke var alt for langt, bar man kisten hele vejen, langs hvilken beboerne havde strøet grankviste eller om sommeren blomster fra deres haver. Når begravelsen var vel overstået, begyndte gildet til ære for den afdøde. Det kunne dog hælde, at nogle af gæsterne havde smagt på brændevinen allerede om morgenen. Man snakkede meget om en begravelse, hvor de, der bar, sang "dengang jeg drog afsted" hele vejen til kirken!

Det centrale i gildet var fortæringen, og det var ikke altid, der kunne skaffes plads nok i stuerne, så dækkede man også i vognporten. Alligevel måtte man spise i hold, og der var ingen pauser.

De gæster der ventede, vandrede rundt i have, stalde og marker og så på bedriften, og de der havde spist, fandt et sted hvor de kunne spille kort, eller lave kraftprøver ved at sætte sig på gulvet "og trække kæp". Når et nyt hold kom til bords, var der dækket op på ny.

Det gik ikke an at servere rester – hver gang kom der nye stege og lagkager ind. Den enorme bekostning dækkedes i nogen grad af de naturalier, som gæsterne forventedes at bidrage med udover deres krans. Ville man sige noget foragteligt om en kone hed det "hun er af den slags, der går til begravelse på en krans!" Man kappedes om at bringe det fineste smør, de fedeste høns og de største æg, de lækreste lagkager og tærter.

Alle disse sager tårnede sig efterhånden op på et stort bord, og man diskuterede, hvor pynteligt de forskellige havde emballeret deres gaver. Efter selve begravelsesdagen fortsatte man gildet med stadig fjernere slægtninge og bekendte, og der kunne gå en hel måned, før man kunne slutte af og bispise alle dem, der havde serveret og hjulpet til på anden måde.

Også ved højtiderne spillede maden en fremtrædende rolle. Op mod Jul var der travlhed på gården med at slagte, brygge og bage. Ved denne lejlighed blev der bagt store hvedebrød, som man kaldte hvedekager. Inden de gik i ovnen, blev de ridsede, så de fik et stort kors i skorpen. Vi gik ikke i kirke Juleaften, og juletræ kendte vi ikke. Der blev "skyttet af" så tidligt som muligt, så man kunne samles om julebordet med festmaden, der bestod af klipfisk med smørrebrød til og store æbleskiver, så mange vi kunne spise. Bagefter spillede vi kort om pebernødder. I juleugen gjorde vi os til gode med slagtemad og risengrød. Nytårsaften blev der igen bagt æbleskiver, inden karlene fra andre gårde på egnen kom og "gjorde spetakler". De skød løse skud med deres geværer og stillede et rædsomt spøgelsesfjæs op midt på gårdspladsen. Det var lavet af en roe, som var hulet ud og snittet tynd ved "øjnene", så det tændte lys, som var stillet inden i, kunne glo uhyggeligt. Efter traditionen skulle vi ud og fange urostifterne, og det gik der meget af aftenen med, for de var naturligvis straks forduftet. Det var især svært at finde dem, der havde stukket en syl i vinduessprossen med en ståltråd, der nåede langt ud på marken. Her gned de på tråden med en fil, så det lavede en frygtelig larm. Når vi løb ud for at få fat i dem, havde de halet tråden til sig ud i mørket, og mange gange måtte vi lede længe, inden de selv "kom til" at røbe sig. De ville ikke snydes for traktementet, som det jo var meningen, at de skulle nødes ind til. Ved første nymåne i januar, skulle alle på gården ud om aftenen for at se "nytårsnyet". Det var en gammel skik, som man lagde stor vægt på at følge, og det føltes meget højtideligt, når man stod på marken lige udenfor hjemmet og så op til månen, medens man i hånden holdt et stykke brød, et pengestykke eller andet dyrebart, man var angst for at komme til at savne i det nye år.

Juni måned stod ganske i kildefestens tegn. Tisvilde var jo fra ældgammel tid kendt ud over landets grænser for de store mirakler, som skete på Skt. Helene grav og ved kilden med det undergørende vand. På Christian IV's tid var stedet i et sådant ry, at kongen lod sig bygge et herberge i Tisvilde for selv at prøve kildevandets kraft. Endnu i min bedstemors yngre dage kom mange syge og krøblinge langvejs fra for at drikke af kilden og hvile på graven Skt. Hans nat. Hun har fortalt mig om de mange krykker og stokke, der om morgenen var efterladt på graven, hvorpå der også var stillet trætavler

med malede inskriptioner, der udtrykte taknemmelighed for lykkelig helbredelse. Disse tavler har jeg senere set ligge på Tibirke kirkeloft, men nu er de forsvundet. Det menes, at klokkerne efterhånden har brændt dem.

Det store kildemarked, som knyttede sig til og dannede ramme om de mirakuløse hændelser, der gennem århundreder trak store pilgrimsskarer til den afsides egn, holdt sig i mange år efter, at valfarterne var ophørt. I min barndom var kildefesterne henlagt fra terrænet omkring graven til Tisvilde by, hvor de afholdtes de to første søndage efter Skt. Hans. De var besøgt af folk helt fra Horns Herred og Sydsjælland, og begge kildesøndagene rullede lange vogntog ad Kildevejen fra Helsingø over Taagerup mod Tisvilde by.

På gården fik vi stor indkvartering af slægtninge, venner og bekendte. På gårdspladsen blev der gjort plads til de mange vogne, og staldene fyldtes med heste og blankpudset seletøj. Mange af gæsterne havde man ikke set siden sidste års kildefest. Der var meget at snakke om, og især glædede min bedstefar sig over det liv, der blev på gården disse søndage. Nede i byen var den lange Tisvilde (by)gade tæt besat af markedsboder (som 2021, bare i Allèen!) hvor man blandt andet kunne få dejlige honninghjerter med farvet glasur. Midt på dem var klistret et billede i stærke kulører, som jeg passede meget på ikke at ødelægge, når jeg spiste kagen! Der var også fuldt op af gynger, kraftprøver, skyde- og restaurationstelte. Det største serveringstelt var altid nede ved Kastanieallèen, der fører op til sandflugtsmonumentet, "Perminen", som det blev kaldt. Her blev udskænket strømme af øl og kaffe og udpakket gigantiske madkurve! Hele anlægget ved monumentet var luget og revet fint af gamle Ane, som passede det året rundt og gjorde sig særlig umage ved højtiderne og i "kildetiden".

Gården overfor skolen havde en vældig lade. Når den henimod Skt. Hans var tom, blev den med kildefesterne for øje omdannet til dansestrade. Den blev pyntet med gran, kaldtes i kildetiden "salonen" og var et af festpladsens stærkt besøgte centre, hvorfra musik og trampen hørtes natten igennem.

For mig var det bedste ved kildefesterne karrusellen, som hvert år forekom mig lige forunderlig. Den blev drejet af to mænd, som svedende og stønnende trampede rundt bag et forhæng, medens en tredje passede lirekassen. Den ejedes af en af byens gårdmænd, Rasmus Jensen, som foruden at drive sin gård lavede billedskæreri. Karrusellen havde han helt igennem lavet selv og forsynet med dejlige heste og kaner, malet i stærke, festlige farver. Jeg kunne opholde mig ved den i mange timer og var ked af det, når kildetiden var forbi, og Rasmus pakkede sin karrusel sammen for med den at kaste glans over andre fest- og markedspladser.

Samme Rasmus Jensen havde på sit loft stående en ligkiste, han havde lavet til sig selv, og prydet med mange forgyldte englehoveder. I den tog han hver dag sin middagssov. "Så vænner man sig til den", sagde han.

Selv om langt de fleste kom til kildefest på grund af de mange fornøjelser den bød på, var der endnu i min barndom en del, som søgte til Helene kilde for at drikke af det helsebringende vand.

Der var bygget et skur over den med bænke langs de tykke plankevægge. Her sad kildegæsterne rundt om den svære kampestenssætning og fik efter tur, formedelst nogle ører, skænket et glas vand af den gamle mand, som passede kilden. Når jeg var der sammen med min bedstefar, forkortede jeg ventetiden ved at kigge på frøerne i kildevandet og de talrige navne og årstal, som var skåret i plankerne og de blankslidte bænke. I dem kunne man læse, hvor længe skuret havde stået.

Tegning i blyant og akvarel af Ole Jørgen Rawert, 1820. Skuret på kilden ses ude til højre.

Men kilden mistede efterhånden sin søgning, og da en julestorm tog skuret, blev det ikke bygget op igen. De eneste synlige minder om Tisvildeegnens glansperiode er nu kilden, graven og kildeblokken, i hvilken pilgrimmene lagde deres skærv. Om pengenes anvendelse fortæller det gamle vers, der smykker blokken:

*Dit hjerte glemmer ej at give Herren ære,
og hvad din hånd formår til dette sted at bære,
af hvad værdi det er, af guld og sølv og penge,
deraf får kirken sit, og resten de som trænge.*

De mange mennesker som kilderejserne førte til Tisvilde, fik ingen indflydelse på befolkningens daglige liv, som endnu i min barndom vidnede om, at egnen til alle sider var lukket inde af hav og de store skove. Man levede et slidsomt liv præget af mange slægtleds hårde kampe mod sandflugten og hoveriet, der først sent var blevet ophævet her.

Men almuen havde bevaret sin sjæl, og dens tilværelse hvilede i en gammel bondekultur, der holdt sig, lige til togbane og biler brød gennem Gribskov.

Jamen så nåede vi til vejs ende i denne fantastiske fortælling om: "hvordan var det nu det var?"

Maleren, professoren William Scharff, 1886-1959, har virkelig levet sig ind i morforældrenes travle, men hyggelige levevis på den smukke Haarlandsgaard. Han har haft sjælen og øjnene med sig, var med i alt, hvad der foregik fra han som 8-årig i 1894 til han var 12-13, og vendte tilbage til sine forældre.

Det bedste for os, der er født meget senere, er, at han på bedste vis har fået det hele skrevet ned! Vi har så godt af at læse, at det hele har været markant anderledes i hine tider, så TAK siger vi til William Sharff.

Ja, og så må vi se, hvad det kan blive til i næste nummer af dette herlige blad. Men "vi læses ved", så nu vil jeg nøjes med at hviske lidt forsigtigt "hav en rigtig dejlig Jul", pas godt på Jer selv og på hinanden.

Mange hilsener, Anita Olsen

Vi har feriegæsterne
Men mangler jeres hus til udlejning

47 74 63 34

Feriepartner Liseleje

Liselejevej 60, 3360 Liseleje Feriepartner.dk

MUFF
ADVOKATER

Mere end 35 års erfaring med

- Arv
- Testamente
- Fremtidsfuldmagt
- Ægtepagt
- Bolighandel

Ring hvis du har brug for hjælp på 48 30 31 00.
Vi ser frem til at høre fra dig.

Alfavej 4C, 3250 Gilleleje **MUFF** ADVOKATER Telefon: 48 30 31 00
muffadvokater.dk mail@muffadvokater.dk

O.J.VVS ApS

Oliefyrsservice

Aut. VVS-installatør

- Alt i VVS-installationer
- Pille- og brændefyrsanlæg
- Solvarme og varmepumper
- Gas og fjernvarme-installationer

v/Ove Jørgensen
Østergade 83 - 3200 Helsingør
Tlf. 22 94 78 12 - mail@ojvvs.dk

www.ojvvs.dk

**Boligpriserne er steget i
Tisvildeleje & Vejby.
Vil du også vide, om
din bolig er steget
i værdi?**

Christian Versted-Fabricsius

HORNBÆK

v/ Bøgelund & Friis A/S
Ndr. Strandvej 355
3100 Hornbæk
hornbaek@home.dk
Tlf. 49 70 13 12

Ejendomsmæglerkæde for Danske Bank koncernen

GILLELEJE

v/ Bøgelund & Friis A/S
Smidstrup Strandvej 69
3250 Gilleleje
157@home.dk
Tlf. 48 31 88 44

TISVILDELEJE-VEJBY

v/ Bøgelund & Friis A/S
Hovedgaden 57
3220 Tisvildeleje
tisvildeleje@home.dk
Tlf. 88 20 94 20

HELINGE-GRÆSTED

v/ Bøgelund & Friis A/S
Østergade 3
3200 Helsingør
helsingo@home.dk
Tlf. 88 20 94 10

home
Bøgelund & Friis